

DRAUGAS

PERIODICALS

January 29, 2004

Vol. XCV

95-IEJI METAI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, SAUSIO - JANUARY 29, 2004

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-28-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 19
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Lietuvos Vyčiai veikia Treasure Cove, FL. Gintarinė eglutė New Britain, CT. Lietuviai šventė Kučių šventę. 2 psl.

Nejaugi visi turėsime tapti vegetarais. Ar įmanoma sukurti bendrą arabų-žydų valstybę. Paminklas L. Rėzai Karaliaučiuje. 3 psl.

„Kitu žvilgsniu“ į beždžioniškumą ir kiaušiniškumą. Juozo Lukšos gimnazija Garliavoje. 4 psl.

Stovyklavimas sukarintoje stovykloje. 5 psl.

ČLM svečiavosi latvių abiturientai. BALFO vėjus Lemonte. Daina stiprina imunitetą. Lietuvos Vyčių pokylis. 6 psl.

Sportas

* Penkiadesimties pajėgiausių Europos vyrų krepšinio klubų sąrašas, kuri kiekvieną savaitę sudaro interneto svetainę www.eurobasket.com, Lietuvos krepšinio lygos (LKL) čempionas Kauno „Žalgiris“ per savaitę iš 28-osios vietos sugrįžo į 24-ąją. Per paskutiniąsias penkerias šio sezono savaites kauniečiai oficialiose rungtynėse iškovojo 24 pergalės ir patyrė 7 pralaimėjimus. LKL vicečempionas Vilniaus „Lietuvos rytas“ – 27 pergalės ir 4 pralaimėjimai – užima buvusią kauniečių poziciją: iš 35-osios vietos pakilo 28-ąją.

* Antradienį paskutinėse ULEB taurės vyrų krepšinio turnyro F grupės rungtynėse Vilniaus „Lietuvos rytas“ klubas namie 102:69 (24:13, 31:16, 22:21, 25:19) sutriuškino Nea Filadelfijos „Ionikos“ (Graikija) ekipą ir tapo grupės nugalėtoju. Rezultatyviausiai šeimininkų gretose pergalingame ture žaidė Simas Jasaitis, pelnęs 19 taškų. Po 14 taškų į varžovų krepšį įmetė Mindaugas Lukauskis ir Robertas Javtokas, 13 – Aaronas Lucas. Iškovojo aštuntąją pergalę dešimtosiose rungtynėse „Lietuvos rytas“ krepšininkai tašku aplenkė keturis lietuvius savo gretose turinčią Sopotą „Prokom Trefl“ (Lenkija) komandą, kuri išvykoje 78:86 nusileido Splito „Croatia osiguranje“ (Kroatija) penktukui.

Naujausios žinios

* Mirė pirmosios vyriausybės ryšių ministras Kostas Birulis.

* Lietuvos kino studija parodė už 14,15 mln. litų.

* Pirmą kartą Lietuvoje atlikta kraujo valymo procedūra.

* Vyriausybė siūlo finansų ministrę ir eurokomisares.

* Biržoje aktyviai prekiauta „Mažeikių naftos“ akcijomis.

Premjeras sukritikavo UR ministrą

Vilnius, sausio 28 d. (BNS) – Premjeras Algirdas Brazauskas neigiamai vertina tai, kad užsienio reikalų ministras Antanas Valionis paviešino iš Vašingtono parvežtas neoficialias žinias, kurios nepalankios skandalo kėlimui prezidentui Rolandui Paksui.

Prezidentas trečiadienį ryte pasikvietė premjerą pasikalbėti apie užsienio reikalų ministrą, kuris po oficialaus vizito JAV pirmadienį Vilniuje teigė Vašingtone girdėjęs neoficialių kalbų, jog Jungtinės Valstijos laukia prezidento R. Pakso atstatydinimo kaip demokratijos proceso išraiškos. „Aš nematau, kad Antanas Valionis padarė teisingai, kad šitą nu-

monę išdėstė viešai. Tokie dalykai diplomatinėje praktikoje paprastai yra nutylimi“, po susitikimo su prezidentu žurnalistams teigė A. Brazauskas. Premjero teigimu, JAV ir Lietuvos santykiai yra „normalūs“, jokių komentarų dėl prezidento apkaltos JAV oficialiai nepasiskelbė. „Tai, kad kokie nors pareigūnai turi savo nuomonę apie mūsų prezidentą ir apie vykstančius procesus, yra privati nuomonė, tai nėra valstybės nuomonė“, pabrėžė A. Brazauskas. Paklaustas, ar po susitikimo su prezidentu jis nesiūlysiančias ministrui atstatydinti, premjeras teigė, kad vyriausybė turi išlikti stabili.

„Tai yra partijų nuomonė.

A. Valionio atstatydinimo pareikalavo proprezidentinė Liberalų demokratų partija, ministro pasisakymą kritikavo socialdemokratų atstovai. Premjeras teigė, kad prezidentas neprašęs pareikšti nepasitikėjimo ministru. A. Brazauskas sakė pasitars su koalicijos partneriais socialliberalais, kurios partijos narys yra A. Valionis.

Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas neteisingu laiko užsienio reikalų ministro Antano Valionio žingsnį paskelbiant neoficialią kai kurių JAV pareigūnų nuomonę dėl prezidento Rolando Pakso apkaltos. Kartu premjeras nemano, kad už tai reiktų „klibinti“ ministrą iš posto. R. Pakso (deš.) ir premjero A. Brazausko susitikime buvo kalbėta apie užsienio reikalų ministro padarytus pareiškimus sugrįžus iš Vašingtono.

Valdo Kopšto (ELTA) nuotr.

Konservatorius siūlo vyriausybei išpirkti dalį „Mažeikių naftos“ akcijų

Vilnius, sausio 28 d. (BNS) – Buvęs konservatorių vadovas, Seimo narys Vytautas Landsbergis siūlo vyriausybei išpirkti dalį „Mažeikių naftos“ (MN) akcijų, siekiant įgyti didesnę įtaką jos valdymui.

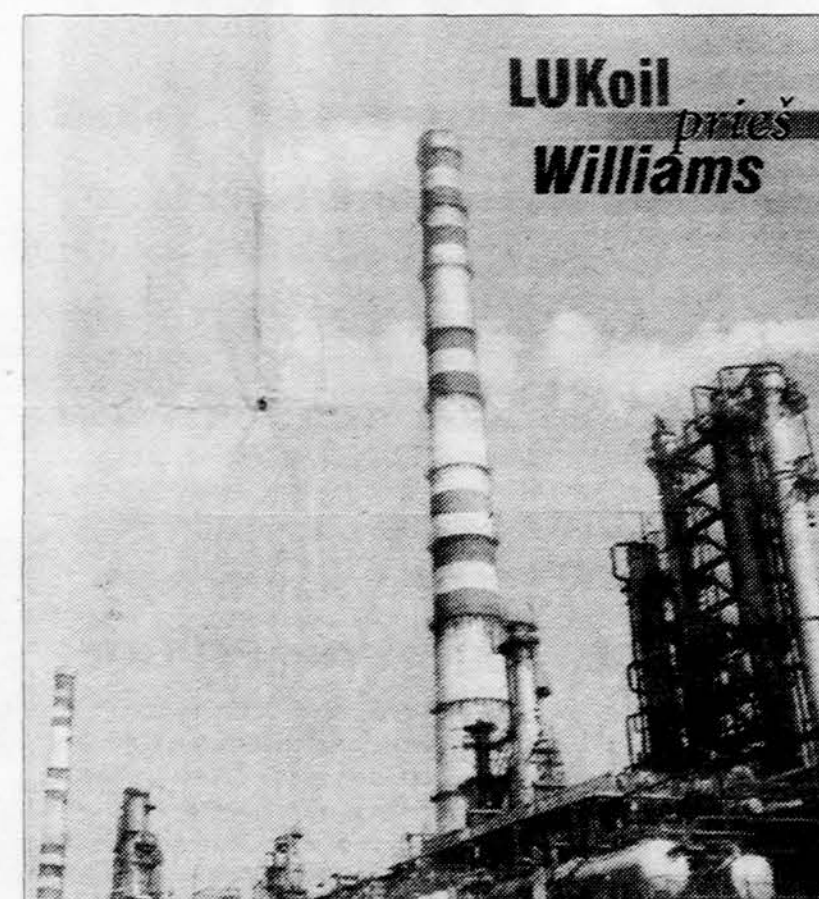
„Vyriausybei mes siūlome perpirkti ne visas, bet tik 10 proc. akcijų. Jau tada Lietuva turėtų svarų balsą šios įmonės ateičiai“, sakė jis trečiadienį Seime surengtoje spaudos konferencijoje, kurioje pristatė savo knygą „LUKOil prieš Williams“. Knygoje pateikiami su MN privatizavimu susiję dokumentai ir kiti tekstai.

1999 metų pabaigoje tuometinė konservatorių vyriausybė pardavė trečdalį MN akcijų JAV bendrovei „Williams International“, nepaisant tuomet opozicijoje buvusių kairiųjų pasipriešinimo ir Rusijos bendrovės „LUKOil“ siekių perimti MN kontrolę. Tačiau 2002 metų pabaigoje iškilus finansinėms problemoms, amerikiečiai par-

davė turėtas akcijas Rusijos bendrovei „Jukos“, o pastaruoju metu kilo grėsmė, jog Maskva gali nacionalizuoti „Jukos“ akcijas ir perimti MN valdymą.

Seimo pirmininkas A. Paulauskas yra taip pat pareiškęs, jog vyriausybė turėtų apsispręsti galimybę išpirkti iš „Jukos“ visas MN akcijas, tačiau tam reikėtų apie 1 mlrd. litų. Tokį Seimo pirmininko siūlymą sukritikavo proprezidentinės Liberalų demokratų frakcijos atstovai.

Trečiadienį Seime surengtoje spaudos konferencijoje buvęs finansų ministras J. Lionginas pareiškė, jog akcijų išpirkimas neužsitikintų ilgalaikio naftos tiekimo iš Rusijos būtų „pinigų metimas į balą“. Vyriausybė kol kas dar nėra priėmusi jokio sprendimo dėl akcijų išpirkimo. Susivienijimui „Jukos“ priklausė 53,7 proc. „Mažeikių naftos“ akcijų paketas, Lietuvos vyriausybė dabar valdo 40,66 proc. bendrovės akcijų.

JT ekspertai gerai vertina Lietuvos administracinių teismų sistemą

Vilnius, sausio 28 d. (BNS) – Lietuvoje viešintys Jungtinių Tautų (JT) ekspertai gerai įvertino Lietuvos administracinių teismų sistemą. Vilniuje vykstančioje apskritojo stalo diskusijoje, kurioje dalyvavo ir JT ekspertas Daniel Bilak, bus aptarta Lietuvos administracinių teismų sistemos tyrimo ataskaita ir teigiami ekspertų vertinimai, pranešė Lietuvos vyriausybės administracinių teismų sistemos vertinimo, kaip sudėtingos vykdomos programos, skirtos demokratizacijai valstybės valdymui Lietuvoje stiprinti, dalį užsake JT Vystymo programa.

Vertinimo tikslas – įvertinti Lietuvos administracinių teismų būklę ir pasiūlyti rekomendacijas, kaip būtų galima tobulinti administracinę teisę, stiprinant sisteminius ryšius tarp teismų, neteisminių ginčų sprendimo institucijų, Seimo kontrolinių įstaigų ir viešojo administravimo institucijų. Pažymima, kad Vyriausiojo administracinio teismo pastangos įtvirtinti administracinių teismų sistemos nepriklausomumą duoda rezultatų, tačiau JT ekspertai rekomenduoja apsvaistyti, ar nebūtų tikslinga suteikti daugiau teisių neteisminės administracinio ginčų sprendimo institucijoms.

Tapusi ES nare, Lietuva gali sulaukti nelegalios migracijos bei prekybos žmonėmis

Vilnius, sausio 28 d. (BNS) – Lietuvai gegužę tapus Europos Sąjungos (ES) nare, valstybėje gali padaugėti ES valstybėse paplitusių nusikaltimų – prekybos žmonėmis prostitucijai, nelegalios migracijos, nusikaltimų intelektinei nuosavybei, nusikaltimų aukštųjų technologijų bei elektroninės bankininkystės ir vertybinių popierių srityse.

Plečiantis vieningos Europos piniginio vieneto euro apyvartai, galima tikėtis, kad ir Lietuvoje vis dažniau bus bandoma platinti ar gaminti suk-

lastotus eurus, rašoma trečiadienį išplatintoje prognozoje, kurią sudarė Policijos departamentas. Policijos departamento pareigūnų manymu, Lietuva tapusi ES nare, nusikaltimų situacija valstybėje ženkliai netaps palanki Lietuvos geografinė padėtis, mažinama vidinių Europos Sąjungos sienų režimo kontrolė ir didelė automobilių atsarginių dalių paklausa. 2003 m. pabaigoje padaugejo nusikaltimų pasaulio atstovų nudydymai rodo, kad šiemet gali toliau atstrėti nusikaltimų grupuočių veikla.

Nacionalinė narkotikų konduktės ir narkomanijos prevencijos strategija 2004–2007 m. Tikėtina, kad 2004 m. daugės vagysčių, tarp jų automobilių. Tam reikšmės turės tarptautiniam vogtų automobilių tranzitui palanki Lietuvos geografinė padėtis, mažinama vidinių Europos Sąjungos sienų režimo kontrolė ir didelė automobilių atsarginių dalių paklausa. 2003 m. pabaigoje padaugejo nusikaltimų pasaulio atstovų nudydymai rodo, kad šiemet gali toliau atstrėti nusikaltimų grupuočių veikla.

Sprendimai dėl elektros tarifų bus priimami atsargiau

Vilnius, sausio 28 d. (ELTA) – Trečiadienį Vilniuje prie Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos būstinės, surengęs piketą Seimo narys Pertas Gražulis, tvirtino esąs patenkintas šios akcijos rezultatais.

Piketo metu jis bendravo su kainų ir energetikos kontrolės komisijos pirmininku Vidmantu Jankausku ir išsakė jam pastabas dėl įmonių nepasitenkinimą sukelusio dvinarinio tarifo, taikomo nuo šių metų pradžios.

Reaguodama į vartotojų nepasitenkinimą „Rytų skirstomųjų tinklų“ valdyba nutarė sumažinti elektros energijos mokėjimo tarifus.

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pirmininkas V. Jankauskas (antrame plane deš.) išklausė Seimo narį P. Gražulį, reikškusį nepasitenkinimą dėl elektros tarifų. A. Sabaliausko (ELTA) nuotr.

Už puikią tarnybą Irake bus apdovanojami iš misijos sugrįžę Lietuvos kariai

Vilnius, sausio 28 d. (BNS) – Didžiosios kunigaikštienės Birutės motorizuotajame pėstininkų batalione (Birutės MPB) Alytuje trečiadienį vyks 45 karių LITDET-1 būrio, grįžusio iš misijos Irake, sutikimo ir apdovanojimo ceremonija. Kariai bus apdovanojami krašto apsaugos sistemos lygmenimis medaliais „Už tarptautines misijas“, pranešė KAM.

Sutikimo ir apdovanojimo ceremonijoje dalyvaus krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, Lauko (sausumos) pajėgų vadovas brigados generolas Valdas Tutkus, motorizuotosios pėstininkų brigados „Geležinis vilkas“, kurios sudėtyje yra Birutės MPB, vadovas pulkininkas leitenantas Gediminas Jurgutis. LITDET-1 būrys tarnavo netoli Hilos miesto, Lenkijos vadovaujamos daugiatacinių divizionų sudėtyje. Ši būrys sausio viduryje pakeitė 54 karių LITDET-2 būrys. Dar 54 karių LITCON-2 būrys iš Algirdo bataliono dislokuotas

netoli Basros miesto Danijos bataliono sudėtyje, britų sektoriuje.

Du kariai dirba koalicijos partnerių štabe, penki karininkai – britų vadovaujamame daugiatacinių divizionų štabe Basroje ir penki kariai – lenkų vadovaujamame daugiatacinių divizionų štabe Babilone.

Tarptautinėse misijose Lietuvos kariams pavedama užtikrinti vietos gyventojų saugumą, užkirsti kelią kriminalinei veiklai, ginklų, narkotikų kontrabandai.

Lietuviai padeda vietiniams policijos būriams saugoti svarbius administracinius, sveikatos, švietimo ir kultūros pastatus, pramonės objektus, dalyvauja apmokant vietinę policiją ir kuriamų kariuomenių karius. Kariai užtikrina saugų humanitarinės pagalbos gabenimą į atokesnes atsakomybės zonoje esančias vietas, dalyvauja jungtinėse operacijose su koalicijos partneriais.

Apkaltos komisija ketina iškviešti daugiau liudytojų

Vilnius, sausio 28 d. (BNS) – Kaltinimus prezidentui Rolandui Paksui nagrinėjanti Seimo specialioji tyrimo komisija trečiadienį po pietų posėdyje spres del papildomų liudytojų apklausos. Taip pat komisija spres del gautų dokumentų prijungimo prie komisijos medžiagos. Komisija iki šiol jau apklausė beveik 40 liudytojų, tačiau kai kurie iš jų kviešti liudytojais neatvyko dėl ligos ar kitų priežasčių.

I komisijos posėdį buvo iškviešti, bet neatvyko Kauno bendrovės „Kauno grūdai“ vadovas Tautvydas Baršys, buvęs prezidento Rolando Pakso verslo partneris, „Restako“ vadovas Algirdas Drakšas bei atostogaujantis verslininkas, „Italiana International“ atstovas Vladas Jakutis, Karaliaučiaus srityje turintis bendrą verslą su prieštarings reputaciją Rusijos verslininku Anzoriu Aksentjevu-Kikališvili, siejamu su Rusijos mafija.

Atvykti į komisijos posėdį iki šiol atsisako ir Rolandas Paksas. Jis buvo kviečiamas į visus komisijos posėdžius kaip suinteresuotas asmuo. Vienam prezidento advokatui pareiškus, jog „prezidentas – ne piemuo“ ir jį dera apklausti tik Prezidentūroje, komisija pa-

reikšė esanti pasirengusi tai padaryti. Tačiau tuomet prezidentas pareiškė, jog su komisija nesusitiks tol, kol jis negaus visos medžiagos, o jo advokatai – teisės susipažinti su slapta informacija. R. Pakso atsisakė liudyti ir lapkritį dirbusiai Seimo laikinajai tyrimo komisijai del galimų grėsmių nacionaliniam saugumui. Tąkart komisija nusistatė, kad R. Pakso del savo ryšių yra pažeidžiamas ir tai kelia pavojų Lietuvos nacionaliniam saugumui.

Prezidentas taip pat iki šiol nesutiko duoti parodymų ikitisminiuose tyrimuose, kuriuos Generalinė prokuratūra atlieka del slapto informacijos nutekėjimo iš Prezidentūros, galimo valdininkų poveikio privacioms verslo struktūroms ir grasinamų prezidentui. Apkaltos komisija iki vasario 13 dienos turi Seimui pateikti išvadą, ar kaltinimai prezidentui šiuo metu pažeidžia Konstituciją ir savo priesaiką yra pagrįsti ir rimti. Savo išvadą del kaltinimų pažeidus Konstituciją turėtų pateikti ir Konstitucinis Teismas. Prognozuojama, jog balsavimas del prezidento Rolando Pakso nušalinimo gali būti surengtas balandžio mėnesį.

LIETUVIŲ TELKINIAI

OMAHA, NE

NUSIPELNĖS OMAHOS
BAŽNYČIAI ŽMOGUS

Dar taip neseniai į mūsų Šv. Antano bažnyčią buvo susirinkę ne tik omahiečiai, bet nemažas būrys svečių. Tai buvo JAV LB suvažiavimo metu. Nežinau, kaip svečiams ji patiko, bet mums ji graži, miela, sava. Ji statyta, perstatyta, remonutuota, gražinta, todėl visiems brangi. Kiek pinigų, rūpesčio ir darbo žmonės čia sudėjo. Dabar kartais sklendo gandas, kad mes galime ją prarasti. Nežinau, kiek tai tiesos, bet apie tai pagalvojus, ne vienam širdis sudreba.

Įdomi buvo šios bažnyčios kūrimosi istorija. Teisingiau, jų buvo kelios. Kuri jų teisingesnė, sunku pasakyti. Kas daugiausia rūpinosi, taip pat neaišku. Nuomonės skirtingos. Tie, kurie žinojo, jau mirė, o mes žinias galime rinkti tik iš likusių rašytinių dokumentų. Visko čia nesurasyti, bet žinau tik vieną, kad mes turime prisiminti Juozą Šviežauską, kuris visą savo gyvenimą skyrė šiai bažnyčiai. Labai gražiai ne vieną kartą apie jį rašė ilgametis tos bažnyčios kun. klebonas Juozas Jusevičius. Tuo laikotarpiu tik jis buvo pagrindinis Šv. Antano bažnyčios ir lietuvių globėjas. Jis žinojo visus, kurie statė ir globojo bažnyčią. Juozą Šviežauską spaudė jo vadino Omahos lietuvių pionieriumi.

Juozas Šviežauskas gimė 1860 metais Lietuvoje, Kretingos miestelyje. Jis augo pas tėvus pranciškonus. Tarnavo mišiu metu, padėdavo dirbti įvairius darbus parapijoje. Tokioje aplinkoje augęs, tapo labai pamaldus, ką galima buvo stebėti iki jo mirties. Vėliau jis išvyko į Rusiją, Peterburgo Dvasinę akademiją. Neteko jam ten mokytis, jis tik tarnavo kunigams, seselėms. Visus juos pažinojo ir buvo laimingas, kad tarnavo bažnyčiai ir bažnyčios tarnams. Jis pažinojo ir visus senesnius Lietuvos vyskopus, kunigus. Mėgo daug apie juos pasakoti.

1892 metais atvykęs į Ameriką, atvažiavo tiesiai į Omahą. Juozui Omahoje buvo labai sunku be lietuviškos bažnyčios. Matydams, kad kitų tautybių žmonės stato bažnyčias, panorėję ir jis, kad galėtų lietuviškai garbinti Dievą.

Jam sunku buvo išspręsti kaip tą padaryti, jeigu lietuvių yra vos 10 šeimų. Jo žodžiais „Dar ir tie lenkai, gudai ir kitokiai vadinosi. Mat jie iš Vilnijos. Karštų žemaičių ir dabar mažai yra“. Tikru lietuviu jis laikė tik žemaitį. O jis pats buvo tikras užsispyręs žemaitis.

Tačiau Juozui pasisekė šiaip taip suorganizuoti lietuvių ir įsteigti fondą būsimai Šv. Antano parapijai organizuoti. Pagaliau su draugu nuvyko pas vyskupą gauti leidimo. Kai vyskupas paklausė, kiek yra lietuvių šeimų, tai jis vyskupui pasakė: „dešimt šeimų“.

Vyskupas nusistebėjo, kad tokia maža grupelė žmonių nori statyti bažnyčią. Tada Juozas paaiškino, kad yra daugiau negu dešimt. Jis nevedusių koks šimtas vyrų, gal tiek pat ir merginų. Tada vyskupas liepė grįžti į namus ir surašyti visus, kurie nori turėti lietuvišką bažnyčią, po to pristatyti sąrašą jam.

Juozui Šviežauskui šis darbas buvo labai sunkus. Jis ne mokėjo rašyti, o ir lietuvių tiek

nebuvo. Jis vis tiek paėmė baltą popieriaus lapą ir pradėjo eiti per namus. Prašė ne tik lietuvių, bet ir lenkų, kroatų, kad pasirašytų, pridėję lietuvišką galūnę. Pasisekė su draugais jiems surinkti daugiau nei šimtą pavardžių ir tą sąrašą pristatė vyskupui. Leidimas bažnyčiai statyti buvo gautas.

Kai prasidėjo statyba, Juozas aukėjo visus savo centus. Buvo žmonių, kurie taupė sau, o jis — bažnyčiai. Jo pirkti bažnyčios altoriai, sakykla, stacijs ir eilė reikalingų daiktų. Jis dėjo paskutinius centus, kad įrengtų bažnyčią iki jos šventinimo. Lietuvio kunigo nebuvo. Mišias laikė airis.

Kai visiems kilo mintis statyti mokyklą, Juozas Šviežauskas buvo didžiausias aukotojas. Nors jis buvo nevedęs, savo vaikų neturėjo, bet stengėsi, kad lietuvių vaikai nepamirštų lietuvių kalbos. Savo kalbą jis labai mylėjo. Mokyklai paaukojo 200 dol. Jeigu po tiek būtų paaukoję visi, tai mokykla būtų buvusi pastatyta be skolų. Skolos visus vargino ilgą laiką.

Parapijoje jis buvo pagrindinis padėjėjas. Visą gyvenimą dirbo įvairius darbus. Kai reikėjo perstatyti, mūryti bažnyčią, jis jau buvo senas, dirbti nebegalėjo.

Jis mylėjo ir rėmė Lietuvą. Dažnai atvykdavo žmonės rinkti aukas Lietuvai. Jeigu kas duodavo vieną dolerį, tai jis dėšimt, ar dar daugiau. Su visais žmonėmis labai gražiai bendravo ir buvo visų mylimas. Nebuvo krikštynų, kuriose jis nebūtų dalyvavęs. Dažnai ir krikštoto tėvas būdavo. Kai jaunos poros tuokėsi, jis liudininku buvo. Mirties valandoje jis nakimis sėdėdavo, o per laidotuves patarnaudavo. Jeigu reikėdavo cento kam, jis buvo pasirengęs paskolinti, arba paaukoti.

Valdžia jam mokėjo pensiją dvidešimt dolerių per mėnesį. Kai jau buvo senas, prieš mirtį, jis kartą atnešė savo čekį ir atiduodamas kunigui pasakė: „Aš butinai turiu langą įdėti bažnyčiai. Štai pinigai. Imkite ir pirkite man tą langą“. Kai perskaičiau tą istoriją, atėjusi į bažnyčią, visada žiūriu į langus ir galvoju, kuris tas Juozas Šviežausko langas.

Mirties valandą jis nieko neturėjo. 1938 metų rugpjūčio 29 d. mirė kaip elgeta. Bet laidotuvės buvo labai gražios.

Tai norėtųsi žinoti, kur jo kapas, kuris jo langas. Ko neklausiau, niekas to nežinojo. Visi jį užmiršo. Pradžioje ne labai norėjau patikėti šia istorija. Juk vėlesniu laikotarpiu rašytose knygose apie Omahą nurodoma kitaip. Bet juk taip rašė daugiau kaip prieš 60 metų šios bažnyčios klebonas, kun. Juozas Jusevičius, kuris daug metų su juo bendravo ir jį palaikė.

Dabar bažnyčios rūpesčių pradininkais laikomi kiti. Aišku, jis ir negalėjo būti organizacinių darbų vadovu, būdamas beraštis. Dabar jiems ir skiriama pirmenybė. Bet neužmirškime, kieno tai buvo pradinė mintis ir pirmieji žingsniai.

Kažin, ar dabar tokių pasiūlytųjų bažnyčiai yra? Taip norėtųsi surasti jo kapą ir retkarčiais padėti gėlytę, nes jis to nusipelnė.

Rūta Talžūnienė

Dalis Lietuvos Vycių kalėdinio pobuvio 2003 m. gruodžio 7 d.

Angelė Jonynienė (kairėje) ir Šv. Andriejaus parapijos choro vadovė Džeri Genzel prie „gintarines eglutės“.

Juozo Liudžiaus nuotr.

NEW BRITAIN, CT

Neįprasta kalėdinė eglutė

Jau ketvirtį metų iš eilės, kaip New Britain miesto viešoji biblioteka rengia įvairius kalėdinius — labdaros renginius. Šiais metais ji pakvietė miesto gyventojus surengti kalėdinių eglučių varžytines.

New Britain apylinkės Lietuvių Bendruomenės nariai aktyviai dalyvauja bibliotekos renginiuose. Šv. Andriejaus bažnyčios lietuvių choras kalėdinėje popietėje giedojo kalėdines giesmes. Choro vadovė — vargonininkė Džeri Genzel ir New Britain Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Juozas Liudzius visada patys pirmieji paragina savo tautiečius kuo aktyviau dalyvauti miesto renginiuose.

Jonas ir Angelė Jonynai, gyvenantys Berlin miestelyje, paruošė visiems staigmenų — į varžytines jie atsinešė gintarais išpuoštą simbolinę eglutę. Šios šeimos namuose vyrauja tikra lietuviška dvasia. Užrašas,

įėjus į namus, byloja apie šių žmonių meilę savo gimtam kraštui: „O tėviške, nors ne ant tavo žemės čia stovi tie namai, mūsų širdys, mūsų mintys kasdien su tavimi“.

Prieš keletą metų J. Jonynas miške rado dvi idomiai persipynusias sausas šakas, parsinešė į namus, uždėjo spalvą ir padarė stovą, vėliau viską nulakavo. Angelė, kuri savo išradimu stebina daugelį, sugalvojo į šias šakas įkomponuoti savo turimus gintarus ir paruošė gintarinę eglutę. Pervnai metais ši kurybinga moteris paruošė eglutę iš šiaudinukų. Savo sumanymu apie gintarinę eglutę ji pasidalijo su savo artimais draugais, kurie atnešė gintaro eglutės papuošimus. Tad lietuvių šeimos paruošta eglutė buvo pati idomiausia, gražiausia ir daugiausia lešų surinkusi bibliotekai.

Sigita Šimkuvienė

St. Petersburg, FL, Lietuvių klubo naujoji valdyba, pareigas 2004 metams perėmusi sausio 11 d. iš kairės I eil.: Vilijus Juška, Aldona Andriulienė, pirm. Angelė Karnienė, Rima Kilbauskienė, Laimutė Alvarado, Jonas Kirtiklis; II eil.: Adelė Slušnienė-Pecoraro, Elena Radvilienė, (pavardė neparašyta), Zigmas Radvila, Danutė Mazeikiene, Pranas Petraitis ir Vytenis Radzevičius. Valdybai dar priklauso Jonas Labanauskas, Vida Sabienė ir Petras Navazelskis.

FLORIDA

L. Vyčių Treasure
Coast 153 kuopa

Kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį po lietuviškų pamaldų L. Vyčiai susirenka į St. Jude parapijos patalpas pabendrauti ir pasikalbėti prie kavos puodelio bei užkandėlių. Čia aptariami ir veiklos reikalai, padaromi sprendimai. 2003 m. lapkričio mėn. susirinkime išrinkta nauja valdyba: J. Parrilli, F. Morris, J. Lubinsky, A. Miškinis, V. Bissol, A. Biliūnienė ir valdybos pirmininkė Dorothy Parrilli.

Gruodžio mėn. suruoštas kalėdinis pobuvys. Eglutė ir gėlė papuoštos patalpos. Visų narių namuose pagaminti lietuviški skanūs valgiai kėlė linksma šventišką nuotaiką. Pabendraavę, pasisotinę ir gausioj loterijoj išbandę savo laimę, visi patenkinti skirstėsi namo.

2004 m. kovo 7 d., 2 val. p.p., St. Jude parapijoje per šv. Mišias bus pagerbtas Vyčių globėjas, karalaitis šv. Kazimieras. Pokylis įvyks 3 val. Waterford Hotel Hwy US#1, N. Palm Beach. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Aldona Biliūnienė

Kalėdų senelis Rimantas Purnas (iš Lietuvos) ir Aras Mikutis Paulauskas atvyko į Juno Beach, FL, lietuvių kučių šventę.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiekiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	\$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyta savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: administracija@draugas.org

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

BENDRA ARABŲ-ŽYDŲ VALSTYBĖ?

ALEKSAS VITKUS

Ar toks dalykas įmanomas? Ne vienas turbūt pagalvos, kad tai tik svajonė, kuri niekada neišsipildys. Juk abi tautos jau daugelį metų kovoja viena prieš kitą, nė viena nerodo ypatingo noro susitarti ir taip baigti jau nuo senų laikų vykusių nesutarimų, kurie susikristalizavo po 1896 m. Vengrijos žydo Theodore Herzl zionizmo paskelbtos idėjos, pagal kurią žydai turėjo grįžti į jau beveik prieš du tūkstantmečius prarastą savo tėvynę.

Tie nesutarimai nepaprastai paastėjo, kai, gavęs pritarimą iš prezidento Harry Truman, David Ben-Gurion, pirmas Izraelio ministras pirmininkas, nekreipdamas dėmesio į JT nutarimus, 1948 metais paskelbė Izraelio valstybės sukurimą. Niekas negalėjo nustepti, kad toks paskelbimas privedė prie pakartotinių karų, kurie neišsprendė taip susidariusios problemos: Izraelio valstybė liko, o palestiniečiai dar ir šiandien laukia savo valstybės sukurimo.

Stambaus masto karo veiksmai jau senokai pasibaigė, bet taikos nesusilaukta. Žydai, o ypač jų dabartinis ministras pirmininkas Ariel Sharon, visokiomis būdais stengiasi ne tik išlaikyti jo valdomas okupuotas palestiniečių žemes, bet ir leidžia žydų ekstremistams skverbtis į grynai palestiniečių apgyvendintus plotus, kurie ten kuria savo žydų nausėdijas. Neturintys jokių veiksmingų priemonių tam pasipriešinti, palestiniečiai jau beveik ketveri metai imasi desperatiškų žingsnių, kartais griebdamiesi paprastų ginklų ar net ir savijudžių nekalto Izraelio gyventojų susprogdinimui, kuriuos pasaulis pavadiną teroro veiksmiais.

Gal todėl ir palestiniečių ministras Ahmed Qureia, reagudamas į neseniai Sharon paskelbtą doktriną, kad Izraelis, nesutildamas su arabais, pats vienas vienpusiškai nustatys savo valstybės sienas, nustebino ne tik žydus, bet ir visą pasaulį, taip pareikšdamas: „Jei mes negalime gauti ar iškovoti savo visiškai nepriklausomybės, junkimės prie žydų, ir sudarykime bendrą Izraelio-arabų valstybę“. Kaip amerikiečiai sako: „Jei negali nugalėti, prisijunk prie jų“.

Toks pasiūlymas sugriautų patį Izraelio valstybės pagrindą ir jo tikrą tautinį identitetą.

Žydai gerai supranta, kad būtų tik pačią dieną buvo griežtai atmetas. Ariel Sharon patarėjo Raanan Gissin: „Qureia mums grasina tikra demografinė bomba, ir aš jums galiu užtikrinti, kad mes su arabais niekada nesudarysime vienos valstybės“. Atmetę tokią Qureia mintį ir JAV Valstybės sekretorius Colin Powell, priminę, kad Amerika eina tik už dviejų skirtingų valstybių sprendimą.

Todėl toks pareiškimas dar tą pačią dieną buvo griežtai atmetas. Ariel Sharon patarėjo Raanan Gissin: „Qureia mums grasina tikra demografinė bomba, ir aš jums galiu užtikrinti, kad mes su arabais niekada nesudarysime vienos valstybės“. Atmetę tokią Qureia mintį ir JAV Valstybės sekretorius Colin Powell, priminę, kad Amerika eina tik už dviejų skirtingų valstybių sprendimą.

Bet žydai, Dievo „išrinktoji“ tauta, nenori susiliesti su kaimynais arabų (abi semitinės padermės gentys) tauta, nepripažįsta globalizmo ir viliasi toliau likti „nesutepti“, be jokių priemaišų.

Dauguma palestiniečių nenorėtų sutikti su tokia vienos valstybės idėja, bet kai kurie jų politikai, nematydami kitokios išeities, ją gana rimtai diskutuoja. Palestiniečių veikėjas Michael Terazi taip mąsto: „Izraelis užima vis daugiau ir daugiau mūsų žemių, kuria naujas nausėdijas. Darosi vis sunkiau nustatyti, kur jie, kur mes. Sunku kalbėti apie dvi skirtingas valstybes“. Aš pats dar prisimenu, kad prieškarinėje Lietuvoje buvo panaši situacija. Daugelyje Lietuvos miestelių žydai sudarė, jei ne daugumą, tai tikrai nemažą, ekonomiškai veiksmingą, stiprią mažumą. Ar būtų realu skirtis, kuriant tautiniai gryną Lietuvos valstybę?

Supranta tą ir Vakarų kranto Abu Dis mieste gyvenantis Qureia: „Sharon statoma

Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis (kairėje), besilankydamas praėjusią savaitę Washington, DC, susitikimo su JAV Valstybės sekretoriumi Colinu Powellu. Antroje eilėje matyti LR ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas.

siena mus tik suvays ir narvą, kaip vištas“. O tuo tarpu Sharon ir jo Likud partija, ir net opozicinė Darbo partija, abi sutinka, kad žydų tautinis identitetas nebus kompromituojamas jokiais derybomis. Gissin dar arogantiškai pareiškė: „Mes arabų nevaldysime, ir tik nustatysime sieną taip, kad visi arabai būtų kitoje pusėje. Mes pasiimsime, ko mums reikia, ir paliksime tai, ko mums nereikia“.

Ar reikia komentarų? Nors žydai Ameriką laiko savo geriausia drauge ir sąjungininke, abiejų kraštų filosofija yra labai skirtinga. Kai Amerikoje įvairiausio plauko „socialiniai pasaulio perdirbėjai“ mums kasdien įkyriai siūlo ir ragina šiandien taip populiarią socialinę, religinę, rasinę ir net lytines orientacijos įvairumą (diversity), Izraelio žydai to nenori, ir nuo jo kratosi. Jei mes taip darytume Amerikoje, mus vadintų politiniai ir dar kitais būdais „incorrect“.

Kai kas gal pasakytų, kad Amerika yra imigrantų kraštas, ir mes turime būti, ar tapti, „diverse“. Bet ir dauguma Pietų Amerikos valstybių, pvz., ir Brazilija, yra tikras imigrantų kraštas. Šiandien ir Europoje, ypač Prancūzijoje, Anglijoje ir net Vokietijoje, matome daug naujų, dažnai kitos rasės imigrantų. Atrodo, kad gal tik viena Japonija neturi tos problemos, ir jie savo salose dar ilgai išliks tautiniai vieningi. Deja, globalizmo problema gali iškilti ir Lietuvoje, ypač kai mes tapsime NATO ir ES integraliniai nariai. Ar atsilauksime?

Bet žydai, Dievo „išrinktoji“ tauta, nenori susiliesti su kaimynais arabų (abi semitinės padermės gentys) tauta, nepripažįsta globalizmo ir viliasi toliau likti „nesutepti“, be jokių priemaišų.

LIETUVOS AIKŠTĖ SU PAMINKLU L. RĖZAI

Kaliningrado (Karaliaučiaus) srityje lankantis Lietuvos delegacija, svarstytas miesto merijos prašymas Karaliaučiaus 750 metų sukakčiai 2005-aisiais įrengti Lietuvos aikštę.

Į Karaliaučių vyko Lietuvos kultūros ministerijos, Kauno, Vilniaus, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio miestų, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento, Klaipėdos universiteto, Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus atstovai. Delegaciją lydėjo Lietuvos generalinis konsulas Karaliaučiuje Vytautas Žalys, vicekonsulas Tomas Valiukas ir Lietuvos verslo klubo Karaliaučiuje prezidentas Stanislovas Lucius.

Lietuvos institucijų atstovai apžiūrėjo daugelį Karaliaučiaus miesto aikščių. Generaliniame konsulate vykusiamе pasitarime priimta iniciatyvinės grupės narių deklaracija, kuria nuriama sutvarkyti vieną aikštę su paminklu Mažosios Lietuvos poetui, vertėjui, folkloristui Liudvikui Rėzai.

Tai nutarta, atsižvelgiant į glaudžius Lietuvos ir Karaliaučiaus srities etninius, istorinius, kultūrinius bei ekonominius ryšius, pripažįstant šio krašto svarbą Lietuvai, prisidedant prie teigiamos bendradarbiavimo atmosferos tarp Lietuvos miestų, pasirašiusių sutartį su Karaliaučiaus miestu, kūrimo, taip pat įamžinant lietuvišką kultūrą ir istoriją paveldą.

Lietuvos delegacijos susitikime su Karaliaučiaus miesto meru Jurijumi Savenka gautas mero pritarimas įrengti Lietuvos aikštę Admiralo (Admiralskaja) gatvės, Kaštonų (Kaštanovaja) alėjos ir Pergalės (Pobedy) prospekto sankirtoje.

Karaliaučiaus meras taip pat pritarė Lietuvos delegacijos siūlymui mieste įsteigti Lietuvos kultūros, švietimo ir verslo centrą.

MOKOSI IR IŠ KOMPIUTERINIŲ VADOVĖLIŲ

Šįmet Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklas pasieks maždaug dešimt kompiuterinių mokymo priemonių. Jomis mokyklas aprūpina Švietimo ir mokslo ministerija.

Pasak Švietimo informacinių technologijų centro direktoriaus Vaino Brazdeikio, siekiamas mokyklas aprūpinti ne tik kompiuteriais, bet ir kompiuterinėmis mokymo priemonėmis, kurias galima naudoti pamokose. Taip moksleiviai įgyja ir dalykinių žinių, ir kompiuterinio raštingumo įgūdžių.

Ministerijos duomenimis, dabar mokyklos gali naudotis daugiau nei 25 kompiuterinėmis mokymo priemonėmis. Daugelis jų — lietuviškos, skirtos istorijos pamokoms („Lietuva iki Mindaugo“, „Gimtoji istorija 1“, „Gimtoji istorija 2“), lietuvių kalbos pamokoms („Lietuvių kalbos kompiuterinis savadas“, „Lietuvių tarmės“ ir kt.), matematikai („Dinaminė geometrija“), kitiems mokymo dalykams. Taip pat naudojamos įvairūs kompiuteriniai žodynai.

Šiais metais numatoma išleisti kompiuterinių mokymo priemonių ir mokytojų, paįvyzdžių, mokytojų kompaktinę plokštelę „Gimtosios istorijos“ kompiuteriniam vadovėliui. Šia mokymo priemone autoriai taip pat planuoja pritaikyti nepriimtiniams ir kurtiesiems. Be to, ketinama pradėti darbus, susijusius su kompiuterinės lietuviškos mokyklinės enciklopedijos kūrimu.

Šįmet bus tęsiami pedagogų mokymo naudotis kompiuterinėmis mokymo priemonėmis projektai. 2003 m. naudotis kompiuterinėmis priemonėmis buvo apmokyta per 3,000 mokytojų.

(Elta)

Ar teks tapti vegetarais?

Dešimt pirmame šimtmetyje mūsų planeta jau tiek sumažėjusi, kad, vienoje jos pusėje nusitūpę, iš kitos išgirstame — „i sveikata!“ Ne tik greitojo susiūrijimo, bet ir įprastosios susiūrijimo priemonės taip išstūmintos, jog nebeliko didelių nuotolių ir kartais, net norint, neįmanoma atsiriboti nuo viso pasaulio reikalų.

Žmonija visuomet turėjo svajotojų, tikinčių, kad ateis metas, kai visos tautos noriai dalinsis savo pasiekimais ir ištekiais, tad visiems visko pakaks, išnyks badas, ligos, karai... (Ant šių pamatų bolševikai net mėgino pastatyti pasaulio dominavimo imperiją.) O skeptikai tvirtina, kad tokio laikotarpio dar nei ženkli nematyti ir vargiai kada matysime. Bet ar tikrai? Juk ir šiuo metu yra dalykų, kuriais visa žmonija dalinasi. Deja, kol kas tik pačiais blogiausiais...

Jeigu viename krašte pasireiškia užkrečiama liga, jos bakterijos ar virusai netrukus perskoka į kitą. Jiems nereikia vizų, nieko nereikia valstybių sienos, „uždraustosios zonos“ ar kontinentus skiriančius vandenynų plotus.

Kai Afrikoje pasirodė pirmieji susirgimai AIDS liga, nei europiečiai, nei amerikiečiai per daug nesirūpino — mūsų nepasiekė! Bet neilgai truko ir pasiekė. Nors Afrikos tautų gyventojai vis dar labiausiai kenčia nuo ŽIV/HIV užkrėtimų ir AIDS ligos, ši problema jau visuotinė ir grėsminga visų tautų, visų rasų žmonėms. Net lietuvių tautai.

Pernai „pasidalinta“ ir kita epidemija — SARS. Prasidėjusi tolimojoje Kinijoje, netruko pakenkti sukelti ir Kanadoje, ir Amerikoje, ir Europoje. Žmonės tiesiog bijojo pajudėti iš namų, vengė atsidurti minioje, vaikščiojo užsidengę burnas ir nosis, o jeigu kas netoliese nusitūpė, skubėjo pas gydytoją patikrinti, ar neužsikrėtė virusais... Buvo kaltinama Kinijos valdžia, kad, pagal komunistinio režimo nerastą taisyklę, susirgimus šia liga ilgą laiką slėpė ne tik nuo užsienio, bet ir nuo savo žmonių. Tik pavojaus gaisrui nesustabdant išsiplėtė, kai jau buvo neįmanoma jo nutylėti, pagaliau pripažino problemą ir pradėjo ieškoti būdų ją sutramdyti.

Idomu tai, kad, kažkuriam krašte pasireiškus naujai žmogių ar gyvulių ligai, kitos valstybės visų pirma stengiasi nuo tos šalies atsiriboti, neimptuoti produktų, kurie galėtų būti užkreči, tikrinti net atvykstančius žmones ir imtis kitų apsaugos priemonių. Valstybė, susidūrusi su šia liga, neretai patiekama pati viena ieškoti priemonių sustabdyti jos plėtrą. Tik kai problema išsiplečia į kitus kraštus, jau atsiranda ir tyrimai, ir skiepai, ir įvairios pagalbos priemonės.

Didžioji Britanija keliolika metų tyliai kovojo su vis pasirodžiančia karvių kempinige (mad cow disease). Visų pirma netikėta, kad ši pavojinga ir mirtina liga gali persimesti iš galvijų į žmones. Tačiau užkrėtimai peržengė ir šias „sienas“. Tik tuomet į šią ligą buvo sutelktas visas dėmesys ir imtasi net labai drastiškų priemonių jai sustabdyti. Nors JAV reikė anglams užuojautą ir stengėsi „iš tolo“ padėti, bet jautėsi saugiai už „jurių marių“, juo labiau, kad visas jautienos (ir gyvų galvijų) importas iš Anglijos buvo griežtai uždraustas.

Šiaurės Amerikos žemyn kempinige pirmiausia „imigruavo“ ir Kanada, bet JAV ir vel tikėjo, kad tos pačios atsargumo priemonės ją apsaugos. Deja, neapsaugojo. Tiesa, kol kas dar „mad cow disease“ epideminių proporcijų šiam krašte nepasiekė, arba bent pat tvirtinama, kad visiškai nesugniuždytų mėsos pramonės. Pastaruoju metu kempinige Amerikos žiniasklaida tarytum pamiršo, nors neseniai „skambino didžiais varpais“. Galima būtų net pamanyti, kad ir čia naudingiau „visko nepasakyti...“

O dabar atėjo eilė paukščių. Pietų Korėjoje sunaikinta 2,5 mln. vištų; Vietnamo 3,2 mln.; Tailandė — apie 9 mln.; Japonijoje, Kambodžioje, Indonezijoje, Kinijoje, Taivane... Tai tik masiniai naikinamų vištų skaičiai, nepaminintų, kurios nugauso nuo paukštinio gripo. Kaip anksčiau Anglijoje, kai galvijai sirgo kempinige, šiuose kraštuose vištų ūkis yra visiškai sunaikintas.

Kai kurių valstybių valdžia kaltinama, kad neperspėjo gyventojų apie pavojų, net po to, kai žmonės pradėjo tuo gripu sirgti ir net mirti. Čia, be abejo, pinigais taip pat buvo pastatytas aukščiau už gyventojų gerovę. Tvirtinama, kad žmonės negali šiuo gripu užsikrėsti nuo pasugamintos vištienos ar kiaušinių, tik nuo pačių vištų, bet tai maža paguoda, nes jau ne kartą pasitaikė, kad virusai pasiekė, prisitaikė prie naujų sąlygų ir vaistai, pagaminti jiems naikinti, nėra veiksmingi. Iš gyvulių pasaulio juk į žmogų perėjo ir AIDS, ir SARS, ir kempinige...

monijų sustabdyti jos plėtrą. Tik kai problema išsiplečia į kitus kraštus, jau atsiranda ir tyrimai, ir skiepai, ir įvairios pagalbos priemonės.

Didžioji Britanija keliolika metų tyliai kovojo su vis pasirodžiančia karvių kempinige (mad cow disease). Visų pirma netikėta, kad ši pavojinga ir mirtina liga gali persimesti iš galvijų į žmones. Tačiau užkrėtimai peržengė ir šias „sienas“. Tik tuomet į šią ligą buvo sutelktas visas dėmesys ir imtasi net labai drastiškų priemonių jai sustabdyti. Nors JAV reikė anglams užuojautą ir stengėsi „iš tolo“ padėti, bet jautėsi saugiai už „jurių marių“, juo labiau, kad visas jautienos (ir gyvų galvijų) importas iš Anglijos buvo griežtai uždraustas.

Šiaurės Amerikos žemyn kempinige pirmiausia „imigruavo“ ir Kanada, bet JAV ir vel tikėjo, kad tos pačios atsargumo priemonės ją apsaugos. Deja, neapsaugojo. Tiesa, kol kas dar „mad cow disease“ epideminių proporcijų šiam krašte nepasiekė, arba bent pat tvirtinama, kad visiškai nesugniuždytų mėsos pramonės. Pastaruoju metu kempinige Amerikos žiniasklaida tarytum pamiršo, nors neseniai „skambino didžiais varpais“. Galima būtų net pamanyti, kad ir čia naudingiau „visko nepasakyti...“

O dabar atėjo eilė paukščių. Pietų Korėjoje sunaikinta 2,5 mln. vištų; Vietnamo 3,2 mln.; Tailandė — apie 9 mln.; Japonijoje, Kambodžioje, Indonezijoje, Kinijoje, Taivane... Tai tik masiniai naikinamų vištų skaičiai, nepaminintų, kurios nugauso nuo paukštinio gripo. Kaip anksčiau Anglijoje, kai galvijai sirgo kempinige, šiuose kraštuose vištų ūkis yra visiškai sunaikintas.

Kai kurių valstybių valdžia kaltinama, kad neperspėjo gyventojų apie pavojų, net po to, kai žmonės pradėjo tuo gripu sirgti ir net mirti. Čia, be abejo, pinigais taip pat buvo pastatytas aukščiau už gyventojų gerovę. Tvirtinama, kad žmonės negali šiuo gripu užsikrėsti nuo pasugamintos vištienos ar kiaušinių, tik nuo pačių vištų, bet tai maža paguoda, nes jau ne kartą pasitaikė, kad virusai pasiekė, prisitaikė prie naujų sąlygų ir vaistai, pagaminti jiems naikinti, nėra veiksmingi. Iš gyvulių pasaulio juk į žmogų perėjo ir AIDS, ir SARS, ir kempinige...

Amerika užtikrina, kad jokio pavojaus paukščių ūkiui šiam krašte nėra. Bent ne šiuo metu. Bet žmonės jau pradeda svarstyti, ar nebūtų geriau visai atsaisyti gyvulinio maisto ir tapti vegetarais? Kol kas dar bulvės, kopūstai ar kukurūzai nerodo pavojingų epidemijų apraiškų...

„Iš 1956 m. gruodžio 17 d. Vanago tardymo protokolo Kapsas-Kostas Kubilinskas — poetas, rašytojas. (...) 1948 m. vasarą (...) įstojo į partizanus ir buvo Dainavos apygardos štabe, rašė eilėraščius laikraščiu „Partizanas“. K. Kubilinskas, kartu su Džuku, Vievieriu ir Vilnimi, dalyvavo dokumentus pernešant iš Sakalauskio bunkerio į bunkerį, esantį Kalesninkų miške. (...) (tame bunkeryje Kapsas — jau agentas Varnas — nušovė Dainavos apygardos vadą Kariūną. — B.K.)“ Tarsi koks akmuo užgule krūtinei, tačiau skaitau toliau...

„Šarūno Rinktinė“ Įsakymas Nr. 2 1950 m. sausio mėn. 6 d. (...) 1949 m. lapkričio mėn. 11 d. dezertyro Tigo išdavimu žuvo Kar. Juozapavičiaus Tv p Siaubo Br V Jokersis ir to paties būrio visuo- menininkas Grudis. Pagrindas: Tv V raportas Nr. 209/

„Iš 49.XII.13. § 3 1949 m. lapkričio mėn. 13 d. del dezertyro Tigo provokacijos žuvo Kar. Juozapavičiaus Tv p Siaubo būrio II skyriaus kovotojai Klevas ir Neris. Pagrindas: Tv V raportas Nr. 210/ iš 49.XIII.13. § 4 1949 m. lapkričio mėn. 11 d. del dezertyro Tigo provokacijos žuvo Kar. Juozapavičiaus Tv p Siaubo būrio I skyriaus ukvedys Perletas ir kovotojas Rytas. Pagrindas: Tv V raportas Nr. 212/ iš 49.XII.14 § 5 1949 m. lapkričio mėn. 15 d. del dezertyro Tigo provokacijos žuvo Kar. Juozapavičiaus Tv p Siaubo būrio II skyriaus kovotojas Vėtra ir sužeistas to paties skyriaus ukvedys Bajoras. (...) Diemedis — Rinktinės Vadas“ Bus daugiau

PAMINKLAI IŠJUSIEMS KOVOTI

Konkursui „Lietuvos laisvės kovų, kariuomenės bei netekčių istorija“

Jurgita Makselytė, Varėnos „Ažuolo“ vidurinė mokykla, 12 kl. Mokytoja Julija Jaunata Kavaliauskienė

Nr. 3

Tą dieną Dzukijos žemę pagirdė dar vieno Lietuvos didvyrio kraujas. Jeigu ne pavarde, dokumentas atrodėtų tarsi medžioklės prašymas: operacija — nukautas — pasižymėjo — asmeniškai nukovė... Suspaudė širdį dėl tokio okupantų požiūrio į žmogų... Tarsi amžinybės vėjo atversta, į mane prabilo senoji knyga:

Liepai

Miela dainele, ramink širdelę, Nes jau brangusis nelankys, — Užgeso akys pačioj jaunystėj,

Daugiau manęs nebeatys.

Išėjo ginti brangią tėvynę Jaunas karžygys Lietuvos, Narsiai jis žuvo už tėviškę Netoli gimtosios vietos.

Brangus, turėjai tu gražų vardą, Gražiausios liepos medelio. Visad primins ji karžygį brangų, Jo gražų vardą visados.

Bendražygiai ir kaimo žmonės kiti įamžino Liepos žūtį. Įamžino daina, kuri nors trumpam, bet suvienija

širdis, užvaldo mintis ir jausmus. Daina, kuri guodžia, ramina. Daina, kuri primena. Koks paprastas, bet koks tobulas paminklas!

Toliau verčiu parudusius puslapius. Kiekviename jų įrašyta nauja data. Žoties, bet kartu ir pasiryžimo kovoti toliau, priesaka. Ir vėl, rodos, išgirstu partizanų dainą, kuri skambėjo kaimuose pokary:

Daina

Kazimieraičiui, žuvimo metų proga Diena seka naktį, naktis seka dieną, Pradingsta ir metai kovų sukury. Tik tai be žymės neišnyksi tu vienas — Tėvynės gynėjas, didysis karys.

Užgriuvo mus priešai, lyg prakeiksmo jūra, O mes jiems nenulenkm galvos. Tu mus į gretas, didis vade, subūrė, Vėdei žūtūbūnėn, šventojon kovon. Pakirto kulka, ir jutai — nesikelsi.

Jau pėdos pranyko seniai miškuose, O Laisvės varpu tebeskamba mums balsas, Į kovą tebesaukia tavo dvasia. Kaip sapnas prabėga sunkių kovų metai,

Lyg rūkas pranyksta kančia, ilgesys. Tik niekada tavęs neužmirš mūsų gretos, Lietuviams tu vadai per amžius esi.

Pranašiški žodžiai, kuriais išreikštas visos tautos tikėjimas ateitimi, pagarba narsiam kovotojui, pasirinkusiam mirtį vietoj vergovės. Šiais žodžiais pastatytas didingas paminklas. Na, ir kas, kad prie jo nepaėdėsiu gėlių, neuždegsiu žvakutės, juk aš galiu branginti ir puoselėti jį savo širdyje, o svarbiausia — perduoti kitiems, nes paminklai amžini tiems, kurių vardas vertas išlikti.

Nenoriai tiesiu ranką prie naujosios knygos. Ji byloja apie kitą Laisvės kovų ir kancijų istorijos pusę:

KITU ŽVILGSNIU

Vytautas V. Landsbergis (kino režisierius)

Darvinas buvo beveik teišus

Daugelis baigusiujų sovietines mokyklas turbūt iki šiol dar puikiai prisimena tokią ateistinę Č. Darvino evoliucijos teoriją, kuri įrodinėjo, kad žmogus išsivystė iš beždžionės. Ta teorija rėmėsi vienu paprastu dėsniu, jog niekas nestovi vietoje — pasaulis vystosi, progresuoja arba regresuoja. Taigi ir žmogus, anot Č. Darvino, tai ne koks nors Dievo kūrinys, o viso labo — beždžionės progreso rezultatas.

Matant tai, kas pastaruoju metu vyksta Lietuvos politiniame gyvenime, Č. Darvino teorijai galima būtų lyg ir priarti — iš tiesų šiuo metu Lietuvos gyvenime nesunkiai pastebimas beždžionės būdingas nesąmoningas bandos jausmas bei poreikis vieno stipraus vadovo, kuris visą gaują aprūpintų bananais. (Nežmirškime, kad nepamaitinti pavieniai darosi pavojingi — jie inkščia, daužosi kumščiais ir krūtine ir galų gale neapšikentę pradeda muštis, vogti bei pridaro daug kitokių bėdų...)

Nemažai beždžioniškumo apraiškų galima rasti ir Lietuvos televizijų programose — tarkim, puiki veislinė programa buvo parodyta per LNK iškart po Naujųjų metų. O kaip gražiai atrodo meduje snukius viena kitai daužančios jaunos patelės per TV3... Vis mažiau tenka kalbėti apie žmogų, kaip apie dvasinę būtybę, kurios paskirtis būtų išminties, grožio ar harmonijos kurimas aplink save. Tad matant, kaip sparčiai „Homo Sapiens“ tampa „Homo Fuckiens“, galima prieti ir atvirkštinių žmogaus evoliucijos hipotezių, negu anksčiau paminėti kolegų Č. Darvino atradimai. Neseniai teko skaityti vieną antropologinę knygą apie rusų mokslininkų ekspediciją į Himalajus. Toje knygoje teigiama visiškai priešinga mintis, kad beždžionės yra evoliucijos procese sulaukėję bei degradavę žmonės, kurie nustojo vystytis dvasine, kūrybine linkme, kuri pasaulis suprimityvėjo iki elementariausių instinktų — valgyti, tuštinti, miegoti, žaisti ir daigintis. Tada galvoti šovė ir dar „šventvagiškesnė“ mintis — o gal ir kiaušės yra žmonių palikuonys, t.y. gal ir kiaušės yra degradavę, sukauleję žmonės. Ar ne dėl to jų vidaus organai genetiškai yra artimiausi žmogaus organams?

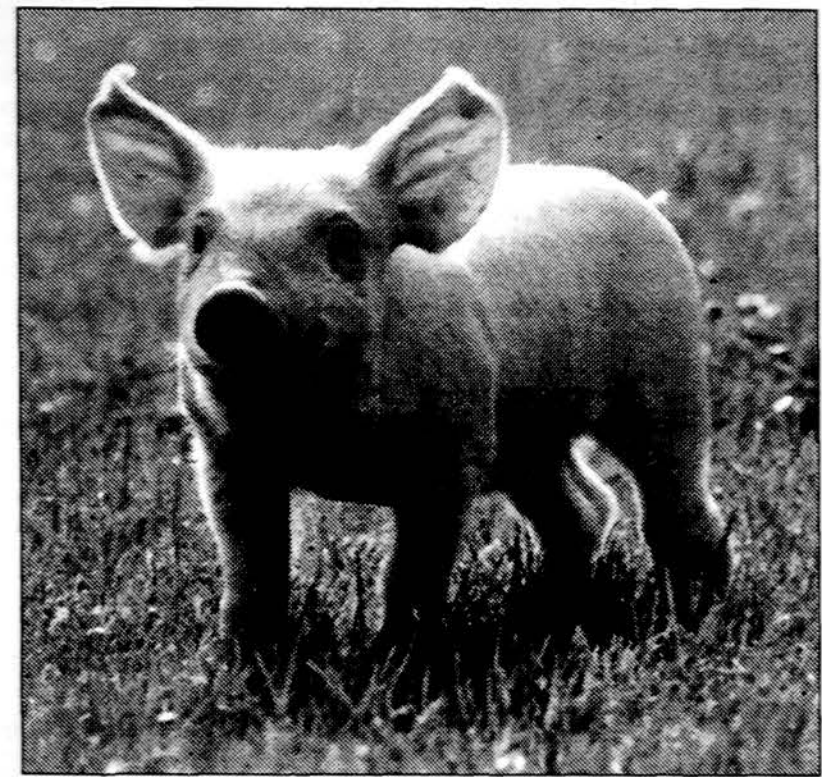
O kodėl kai kuriose religijose yra uždrausta valgyti kiaušius? Gal dėl to, kad tai kanibalizmas... Beje, viduramžių mistikas Nostradamus yra išpranašavęs, kad XXI amžiuje nesveiki žmonių organai jau bus keičiami atitinkamais kiaušiu organais.

kamaus kiaušiu organais.

Tad kyla klausimas, ką galima padaryti, kad neįvyktų galutinis sukaulejimas, kad regresija vėl pasisuktų progreso link? Visų pirma reiktų apsibrėžti, kas gi skiria žmogų nuo gyvūno? Ogi sąmoningumas — sąmoningas noras ką nors pakeisti pasaulyje, visų pirma tobulėjant patiam. New Yorke gyvenantis kino režisierius Jonas Mekas kartais

Aukščiausiasis daro per mane.

Aš tik bandau Jam netrukdyti, svarbiausias mano tikslas — netrukdyti. Bet tai yra labai sudėtinga. Sudėtinga ir tiesiog numarinti tą senąjį „aš“, kad nebūtų savimeilės, nebūtų egoizmo... Tie žodžiai, kuriuos aš pasakiau — labai bejėgiai yra. Čia daugiau pasąmonėje kažkas veikia. Butina pilnai atsiiduoti Aukščiausiojo veiklai — kad būtų svarus instru-

O gal ir kiaušės yra žmonių palikuonys, t.y. gal ir kiaušės yra degradavę, sukauleję žmonės, todėl ir jų vidaus organai genetiškai yra artimiausi žmogaus organams...

liudnoka samprotauja, kad civilizacija jau seniai niekur nebesivysto. „O tie, kurie kalba, kad mes vis dar kur nors vystome, klysta. Civilizacija degraduoja“, — sako Jonas Mekas.

Tad turime progą ir Lietuvoje stebėti nemaloną šio globalinio proceso pusę. Situaciją pakeisti galėtų nebent sąmoningas atsakingų ir turinčių įtaką žmonių, politikos, mokslo, meno, verslo atstovų susitarimas — sąmokslas gelbėti Lietuvą nuo galutinio sukaulejimo. Kaip? Tobulinant save, naikinant savyje negatyvumo apraiškas, ugdati gailingumą ir meilę. Beje, gailingumo ugdymas (savyje ir visuomenėje), anot budistų, yra vienas efektyviausių dvasinio tobulėjimo būdų.

O pabaigoje norėtusi paminėti prieš dešimtmetį mirusį skulptorių mistiką Vilių Orvidą: „Turi būti kūryba, kuri aukojama... Kas kiek galbūt tai ir žmonių sielų gelbėjimas. Pagal mano supratimą — gyvenimą reiktų gražinti ir rojaus būseną. Kūryba turi tarnauti išsivadavimui. Ne pavergimui, bet išsivadavimui.“

Bet čia ne aš tedarau, čia

PASLAUGOS

AS Šildymas Saldymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
24 val. per parą
7 dienas per savaitę
773-778-4007
773-531-1833

Medžio darbai, elektra, santechnika, grindys, dažymas...
Aukšta darbų kokybė, žemos kainos
ŽILVINAS VENCIS
contractor
312-388-8088;
773-581-5920

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, VIEKATŲ
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr.
Aukstė S. Kane Kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

SKAICIUOJA MOKESČIUS
TVARKAU PAJAMŲ MOKESČIŲ FORMAS
SUVEDU BUKALTERINĘ APSKAITĄ
ir įvairius finansinius reikalus.
Gediminas Pranskevičius
3805 N. Seeley
Chicago, IL 60618
Tel. 773.935.0472

SIŪLO DARBA

PRO CARE AGENCY
We are looking for English speaking
nannies, caregivers. Live-in/come & go.
Call 847-391-4164, 2644 Dempster
Str., #205, Park Ridge, IL 60068.

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti
butai. 1 mieg. — \$607;
2 mieg. — \$682.
Tel. 630-910-0644, Jana.

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE ONLY

30-OSIOS R. KALANTOS ŠAULIŲ KUOPOS METINĖS

Steigiantis šaulių daliniam JAV, neatsilikio ir Floridos valstijoje gyvenantys lietuviai. Juolab, kad čia pailsėti atvykdavo lietuviai iš Čikagos, Detroito, Cleveland, Bostono, New York, Kanados, Toronto, Montrealio ir kitur, kur jau buvo įsisteigę ir veikė LSS tremtyje (dabar LSS išėjimo) padaliniai. Poilsiautojai, bendraudami su vietos tautiečiais, sumanė ir St. Petersburgo mieste įsteigti šaulių būrį. 1973 m. pradžioje susiformavo šaulių dalinio steigimo iniciatyvinė grupė, kuri kreipėsi į tuometinį LSS tremtyje pirmininką V. Tamošiūną su prašymu leisti steigti šaulių dalinį St. Petersburge. Apie savo ketinimus iniciatyvinės grupės nariai paskelbė vietos lietuvių spaudos leidinyje, vietos Amerikos lietuvių klube, ėmė burti bendramincius.

LSSST centro valdyba patenkino prašymą ir 1973 m. rugsėjo mėn. 9 d. į St. Petersburgo Amerikos lietuvių klubą Centro valdybos pirmininko V. Tamošiūno įgaliojimas atvyko vicepirmininkas dr. K. Pautienius.

Prieš šį vizitą dr. K. Pautienius buvo susitikęs su iniciatyvinės grupės aktyvistais, vietos lietuvių klubo pirmininku K. Jurgėla ir aktyviu klubo veikėju A. Masteika. Šio susitikimo metu buvo aptartos šaulių dalinio St. Petersburgo steigimo aplinkybės.

Rugsėjo 9 d. St. Petersburgo lietuvių klube įvyko šaulių būrio steigiamasis susirinkimas. Jo metu dr. K. Pautienius pasveikino susirinkusiuosius ir LSSST centro valdybos vardu steigėjams padėkojo už iniciatyvą. Visus susirinkusius supažindino su LSSST statutu ir šauliams keliamais uždaviniais. Tą dieną šaulių būrio steigiamajam aktą pasirašė 23 asmenys, kurie ir laikomi šios kuopos steigėjais, buvo išrinktas būrio pirmininkas ir valdyba.

Naujasis LSSST dalinis pasirinko Kaune už Lietuvos laisvę savo gyvybę paaukojusio

Romo Kalantos šaulių kuopos valdyba ir nariai St. Petersburg, FL.

jaunuolio Romo Kalantos vardą.

Naujoji kuopa augo, plėtėsi jos veikla. Buvo užmegzti ryšiai su kitais LSSST daliniais ir tautinėmis organizacijomis, rėmė tautinių organizacijų bei įvairių fondų veiklą, puoselėjo lietuvių ir tautinę kultūrą, propagavo šauliškumo idėjas. Kuopos nariai aktyviai dalyvavo akcijose, nukreiptose prieš Lietuvos okupaciją.

1980 m. prie kuopos vadovavimo vairo stėjo ir iki šiol kuopai vadovauja LSS garbės šaulys Antanas Gudonis. Jam vadovaujant kuopos veikla suaktyvėjo, kuopa pasipildė naujais nariais, padidėjo kuopos įtaka vietos lietuvių veikloje.

Lietuvoje atsikūrus šaulių sąjungai, R. Kalantos kuopos vadovybė užmezgė ryšius su LSSST centro valdyba ir jau 1990 m. rugpjūčio mėn. kuopos pirmininkas A. Gudonis lankėsi Lietuvoje ir susitiko su LSSST centro valdybos nariais ir šaulių aktyvu, įteikė kuopos paramą.

Apie kuopos 30-mečio sukaktį užkalbinau Lietuvoje viešintį R. Kalantos šaulių kuopos vadą, LSS ir LSSSI garbės šauli Antaną Gudonį:

„Kuopos 30-mečio jubiliejų pasitinkame pakilia nuotaika. Nors 30 metų nėra didelis laikotarpis, tačiau kuopos metraštyje įrašyta nemažai gražių darbų išėjimoje puoselėjant šauliškumą, tautiškumą, lietuvišką kultūrą ir tradicijas, kuopa įdėjo savo indelį Lietuvai atgaunant nepriklausomybę, o ją atgavus, tūkstantinėmis aukomis rėmė Lietuvos šaulius, politinius kalinius, partizanus, tremtinius, senelius, našlaičius, įgyvendinant Lietuvai naudingus projektus, siuntėme rūbus ir knygų siuntas, 1991 m. sausio mėnesį išsiuntėme maisto siuntą Lietuvos parlamento gynejams, kuopos lėšomis Veiverių Skaismo kalnelyje buvo pastatytas išdidus paminklas žuvusiems už Lietuvos laisvę. 1995 m. liepos mėnesį įvykusiame iškilmingame paminklo atidengime ir šventinime dalyvavo Seimo pirmininkas prof. V. Landsbergis, Vyriausybės ir krašto apsaugos ministerijos vadovai, kariuomenės ir karinių dalinių vadai, daug garbingų svečių. 1992 m. ir 1995 m. buvo organizuotos išvykos į Lietuvą, kurių metu kuopos nariai aplankė daug šaulių

dalinių, įteikė dovanas, apžiūrėjo žymiausias Lietuvos vietas, paminklus ir kitus atminimo statinius kovotojams už Lietuvos laisvę. Rėmėme ir R. Kalantos paminklo pastatymą Kaune, bet esame kiek nusivylę, nes tikėjome, kad paminklas bus didingesnis ir išpūdingesnis. Kiek jėgos leis, ir toliau esame pasiryžę dirbti Lietuvos, tautos ir šaulių sąjungos labui. Visas mūsų darbas skirtas nepriklausomai Lietuvai. Dar ne kartą išgarsime apie kalantiečių gražius darbus“.

Norėtusi paminėti, kad Antanas Gudonis šiemet pažymėjo savo garbingą 85-mečį. Be vadovavimo šaulių kuopai jis aktyviai pasireiškia Lietuvos Vycių, Amerikos Lietuvių Bendruomenės ir St. Petersburgo lietuvių namų veikloje. Tad belieka palinkėti R. Kalantos šaulių kuopai vadui, DLK Gedimino ordino medalininkui Antanui Gudoniui ir kuopos nariams geriausios sveikatos, stiprybės ir pasiekimų kilnuose jų darbuose vardan Lietuvos, tautos ir šaulių sąjungos.

Paruošė
Stasys Ignatavičius

Rėmėjų parama — sėkmingos pradžios ir veiklos pagrindas

Ka tik prasidėjo naujieji mokslo metai Garliavos Juozo Lukšos gimnazijoje buvo paminėti ypatingai. Buvo atidaryti nauji, Europos Sąjungos reikalavimus atitinkantys ir modernia kompiuterine technika aprūpinti, informatikos kabinetai. Naujų kompiuterių gimnazija gavo iš Švietimo ir mokslo ministerijos, laimėjusi konkursą. Prieš pusmetį Kauno

rajo savivaldybė už 1.5 milijono litų nupirko gimnazijai papildomas patalpas, kuriose buvo įrengti ne tik šie informatikos kabinetai, bet ir kiek anksčiau Lietuvos ir užsienio lietuvių rezistencijos studijų centras, klasės mokiniams, metodiniai kabinetai humanitarinių, socialinių, tikslųjų mokslų ir užsienio kalbų mokytojams. Šiuose kabinetuose

mokytojai ir mokiniai ne tik turės puikias sąlygas darbui, bet ir galės plačiau naudotis kompiuterine technika, užsienio lietuvių dovanotomis vertingomis knygomis lietuvių bei anglų kalba.

Pradedant naujus mokslo metus, gimnazijoje veikiantis Lietuvos ir užsienio lietuvių rezistencijos studijų centras pradžiugino gimnazijos mokslivius, jų mokytojus bei Garliavos miestelio bendruomenę, pranešdamas ir apie gausias vasaros metu gautas dovanas bei aukas.

Dr. Juozo P. Kazicko labdaros ir paramos fondas, pagal parengtą projektą, rezistencijos centrui, skyrė 5,000 litų. Už gautas lėšas artimiausiu metu bus nupirktas kompiuterinis projektorius, kuris neabejotinai pagerins darbo kokybę rezistencijos studijų centre. Kitas ne mažiau svarbus veiklos faktorių, kurį suteiks ši mokyklos priemonė, tai atsiverianti galimybė plačiai taikyti modernias informacines technologijas ugdymo procese.

Vasaros metu rezistencijos studijų centre apsilankė ir žinomi JAV lietuvių visuomenės veikėjai, Lietuvių fronto bičiulių veikėjai dr. Kazys Ambrozaitis, dr. Petras Kisieliūnas, prof. Kęstutis Skrupskelis ir kt. Apžiūrėję rezistencijos studijų centro biblioteką, archyvą, darbo vietas, svečiai apsilankė ir Juozo Lukšos-Daumanto mu-

ziejuje, kuris taip pat įsikūręs gimnazijoje. Pasirašę svečių knygoje, svečiai išreiškė gražiausius jausmus gimnazijoje vykdomai patriotinio-pilietinio ugdymo veiklai. Dr. Kazys Ambrozaitis paliko 1,000 dolerių auką rezistencijos studijų centrui. Už gautus pinigų ketinama įsigyti foto aparatą, kuris bus nepamainomas pagalbininkas fiksuojant įvykius, įamžinant istorijos faktus, renkant kraštotyrinę medžiagą. Taip pat už šiuos pinigų ketinama nupirkti naujausios literatūros rezistencijos tematika.

Nepaprastai džiaugiamės gavę ir Birutės Ignienės (iš Ashfordo, JAV) dovaną — įvairių knygų ir žurnalų siuntą, kuri praturtino rezistencijos centro biblioteką istoriškai vertingais leidiniais. Labai malonu, kad Birutė Ignienė, sužinojusi iš „Draugo“ laikraščio paselbtos informacijos apie šį centrą, nutarė jam padovanoti savo sukauptas knygas.

Dar kartą dėkojame visiems, kurie mus remia. Jūsų parama mums yra be galo svarbi, ja džiaugiasi ne tik rezistencijos centro bendradarbiai ir bendraminčiai, bet ir mūsų jaunoji karta — moksleiviai, kuriems suteikiama galimybė kitomis akimis pažvelgti į garbingą Lietuvos praeitį, pajusti alsuojančią istoriją.

Vidmantas Vitkauskas
Nora Pileičikienė

III PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖS „MES“ 2003 LIETUVOJE

VAIZDAJUOSČIŲ RINKINYS

ANSAMBLIŲ VAKARAS
ŠOKIŲ DIENA
DAINŲ DIENA

Šios profesionaliai paruoštos vaizdajuosčių parduodamos rinkinyje arba atskirai po vieną.

Puiki kokybė!

AMERIKOS LIETUVIŲ TELEVIZIJA
VIENINTELĖ AMERIKOJE ĮSIGIJO TEISĘ IŠ LIETUVOS NACIONALINĖS TELEVIZIJOS OFICIALIAI RODYTI IR PLATINTI ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTES.

KREIPKITĖS TELEFONU 708-839-9022

Žiūrėkite Amerikos Lietuvių Televizijos laidas ketvirtadieniais ir sekmadieniais nuo 7 v.v. iki 8 v.v. per WFTB Čikagos 23 kanalą.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

LATVIJA. Latvijos ministras pirmininkas Einar Repše mano, jog būtina leisti buvusiems čekistams ir komunistams kandidatuoti į Europos Parlamentą, nes toks draudimas gali pakenkti valstybės tarptautiniams interesams. Tokia nuomonė premjeras pareiškė žurnalistams trečiadienį po susitikimo su prezidentu Vaira Vyke-Freiberga. „Čia mes galime užlipti ant labai rimto greblio, jei Ždanok garbei priimsime specialų įstatymą; bet ji neverta tokios garbės“, mano E. Repše. Pasak jo, jei Seimas uždraustų buvusiems komunistams ir KGB darbuotojams kandidatuoti į Europos Parlamentą ir „apribotų Ždanok kandidatūrą, mes suteptume Latvijos valstybės autoritetą, o Ždanok įgytų kankinės aureolę“. Premjero teigimu, tada Ždanok galėtų ne kaip Europos Parlamento kandidatę, o kaip žmogų, kurio teises varžo Latvijos valstybė, šaukti visu balsu. Jis pažymėjo, jog tai „butų visiškai neteisingas ir neproduktyvus“. E. Repše pabrėžė, jog „mes dėl vieno žmogaus, kuris pasiklydo savo gyvenime, negalime rizikuoti Latvijos valstybės strateginiais interesais – įstojimu į Europos Sąjungą ir NATO, būti amžiams atsispyręs nuo didelių ir nedalomos sovietų imperijos“. Sausio 21 dieną Seimo juridinė komisija nepritarė, kad buvusiems KGB darbuotojams ir Komunistų partijos nariams, priklausiusiems jai po 1997 metų sausio 13 dienos, būtų įvesti apribojimai dalyvauti Europos Parlamento rinkimuose. Komisijos pirmininkė Solvita Abulotina po posėdžio žurnalistams taip pat sakė, kad įtraukus apribojimus į įstatymą dėl rinkimų į Europos Parlamentą Latvijai gali grėsti teismo procesai, ir, kaip ji mano, Latvija gali juos pralaimėti, o tada teks mokėti kompensacijas skundų padavėjams. Latvijoje rinkimai į Europos Parlamentą paskirti birželio 12 dieną.

VARŠUVA. Lenkų spauda trečiadienį reiškė nusivylimą tuo, kad JAV prezidentas George W. Bush susitikęs su Lenkijos vadovu Aleksandru Kwasniewski neįsipareigojo panaikinti vizų reikalavimų lenkams. Autoritetingas dienraštis „Gazeta Wyborcza“ rašo, kad Varšuva turėtų imtis atsakomųjų veiksmų ir imti iš amerikiečių, keliaujančių į Lenkiją, tam tikrą mokeskį. „Lenkija turėtų kovoti už savo teises. Ji turi teisę įvesti pasienio mokeskį JAV piliečiams, atvykstantiems į Lenkiją“, teigia „Gazeta Wyborcza“. JAV patarėja nacionalinio saugumo klausimais Condoleezza Rice mano, kad vizų klausimas neturi nieko bendra su Lenkijos ir JAV santykiais. Taigi, įveskime pasienio mokesčius. Jie irgi neturės nieko bendra su Varšuvos ir Vašingtono strategine partneryste ir draugyste. Lenkija pernai parėmė JAV vadovaujamą invaziją į Iraką, o dabar vadovauja tarptautinėms 9,000 karių pajėgoms, kurios kontroliuoja vieną iš keturių po karo nustatytų šios Persijos įlankos regiono valstybės zonų. Tačiau JAV vizų režimas tapo nesutarimų priežastimi, nes Lenkijos nėra tarp 28 valstybių, kurios su JAV pasirašė susitarimus dėl vizų panaikinimo. Visų šiame privilegijuotųjų sąraše nesantių šalių piliečiams vykstant į Jungtines Valstijas reikalinga viza, be to, atvykę jie turi duoti savo pirštų atspaudus ir pateikti savo nuotrauką.

G. W. Bush Lenkijos vadovui dėl vizų panaikinimo nieko nežadėjo ir sakė, kad spren-

dimus „dėl vizų politikos“ priima JAV Kongresas. Dienraštis „Rzeczpospolita“ rašo, kad tokia pozicija iškėlė klausimų dėl JAV pozicijos į Lenkiją.

LONDONAS. Lordas Brian Hutton trečiadienį paskelbė, jog tyrimas dėl ginklų eksperto David Kelly mirties aplinkybių patvirtino, kad jis pats atėmė sau gyvybę ir kad su tuo nėra susijęs joks trečiasis asmuo. „Išitinkau, kad dr. David Kelly pats atėmė sau gyvybę persilpaudamas kairiosios rankos riešą ir kad jo mirtį paspartino išgertos (skausmą malšinančios) tabletės „Co-proxamol“, pradėdamas skelbti savo tyrimo išvadas žurnalistams sakė B. Hutton.

LONDONAS. Didžiosios Britanijos ministrui pirmininkui Tony Blair antradienį pavyko nedidele persvara išvengti skaudaus pralaimėjimo parlamente, tačiau jo iškart laukia antroji klūtis, kuri galėtų privesti jį po šešerių metų valdžioje pasitraukti, trečiadienį turi būti paskelbta tyrimo dėl Irako ginklų eksperto savidubės ataskaita. Po sunkios derybų su partijos „maistininiais“ dienos, per vakarą įvykusi parlamento balsavimą ministras pirmininkas pasiekė pergalę dėl prieštarų vertinamo mokesčio už aukštąjį mokslą didinimo. Tačiau persvara buvo labai maža – už vyriausybės siūlytą planą balsavo 316 parlamentarų, o 311 jam nepritarė. Aistroms Leiberistų partijoje dėl šių vyriausybės planų tiesiog verda. T. Blair 161 vietų persvara parlamente sumažėjo vos iki penkių balsų. Daugiau kaip 70 leiberistų balsuodami nepritarė savo partijos vadovo siūlymui. Nors švietimo sekretorius Charles Clarke sakė, kad vyriausybė yra „patenkinta“ pergale, oponentai iš Konservatorių partijos pareiškė, kad T. Blair buvo „pažėmintas“ ir dabar yra „gyvas laivonas“. „Mums truko tik trijų balsų... Tai nėra vyriausybės pergalė“, sakė leiberistų parlamentare „maistininke“ Lynne Jones. Nepriklausomi apžvalgininkai taip pat pripažįsta, kad T. Blair neišlipo iš balso sausos. „Akivaizdu, kad Blair autoritetas partijoje, nors ir nebuvo pakirstas, pasirodė turintis ribas“, sakė Stratklaid universiteto profesorius John Curtice. T. Blair problemas prasidėjo praėjusiais metais dėl Irako karo, kuriam daugelis jo partijos narių nepritarė, tačiau nenoromis parėmė parlamente. Dėl to, kad Irake iki šiol nerasta jokių draudžiamų ginklų, nors T. Blair ir teigė, kad Saddam Hussein jų turi ir yra pasirengęs panaudoti, ministras pirmininkas prarado besąlyginę savo partijos paramą, galbūt net visam laikui. Tačiau pragariška savaitė T. Blair dar toli gražu nesibaigė. Trečiadienį jo laukia antrasis sunkus išmėginimas – teisėjo lordo Hutton ataskaita dėl Irako ginklų eksperto David Kelly mirties aplinkybių. Lordo Hutton tyrimas iškėlė svarbių klausimų dėl to, kaip vyriausybė prieš Irako karą traktavo žvalgybinę informaciją ir ar ji politiniais sumetimais demaskavo D. Kelly, kuris buvo viešai pažemintas.

STRASBŪRAS. Rusijos liberalų demokratų partijos vadovas Vladimir Žirinovskis atmetė kaltinimus, kad jis gavo kyšius iš Saddam Hussein. „SSKP gavo – man tai sakė kai kurie Irako URM atstovai, bet aš negavau iš Hussein nė vieno Irako dinaro, nė vieno dolerio ir esu pasirengęs tai pareikšti bet kuriai institucijai bet kurioje pasaulio šalyje“, sakė V. Žirinovskis trečiadienį per Europos

Tarybos Parlamentinės Asamblėjos (ETPA) sesijos pertrauką. Ankstiau Bagdado laikraštis „al-Mada“ išspausdino sąrašą 270 žmonių iš įvairių valstybių, kurie neva gavo už Saddam Hussein rėmimą kaip atlygį Irako naftos ir pinigų. Dėl šio straipsnio Irako naftos ministerija rengiasi kreiptis į Interpolą, siekdama sugrąžinti dalį pinigų, gautų už neteisėtai parduotą Irako naftą.

IRAKAS

BAGDADAS. Kovotojo mirtininko automobiliui anksčiau trečiadienį Bagdado centre įsirežus į Irako darbo ministro viešbutį ir nugriaužėjęs galingam sprogimui žuvo mažiausiai trys žmonės, pranešė policija. Per sprogimą buvo išgriautas viešbutio „Shahine“, kuriame dažnai apsisotavo verslininkai iš užsienio, fasadas ir sunaikinta nedidelė policijos nuovada kitose gatvės pusėje. Išpuolis įvykdytas sostinės prestižiniame Karados rajone maždaug 6 val. 30 min. vietos laiku. „Žuvusiųjų yra mažiausiai trys“, netrukus po sprogimo sakė leitenantas Ahmed Abdul Karim. Didelę viešbutio dalį yra užėmęs Irako laikinasis darbo ministras Sami Azara al-Majun, nurodė saugumo pareigūnai. „Ministras tuo metu, kai įvyko sprogimas, meldėsi. Jam nieko nenukrito. Visą antrąjį aukštą užėmė ministras ir jo apsaugos darbuotojai“, sakė vienas jo apsaugininkas Uday Nuri.

BAGDADAS. Į pietus nuo Bagdado antradienį šalia karinės kolonos sprogus pakelėje padėtai bombai, žuvo trys JAV kariai, pranešė Amerikos kariuomenė, pažymėjusi, kad po šios atakos antradienį žuvo kauliosios pajėgų aukštųjų pakilo iki šešių. Per minutą išpuolį, kuris maždaug 20 val. vietos laiku įvyko netoli Iskan-darijos miesto, esančio apie 50 km į pietus nuo Bagdado, dar trys JAV kariai buvo sužeisti, savo pranešime spaudai informuoja kariuomenė. Kiek anksčiau antradienį ir vakarą nuo Bagdado sprogo kita pakelėje padėta bomba, taip pat nušėdusi tris JAV karių gyvybes. Nuo praėjusių metų kovo, kai JAV vadovaujama koalicija įsiveržė į Iraką, šioje valstybėje jau žuvo mažiausiai 520 amerikiečių kariai. Iš jų 361 tapo priešininko veiksmų aukomis. Antradienį į pietus Bagdado surengtoje pasaloje „aip pat žuvo du CNN darbuotojai.

BAGDADAS. Irakas planuoja patikrinti žiniasklaidos priemonių informaciją apie vadinamuosius naftos kyšius, kurie neva buvo duodami pareigūnams ir verslininkams iš įvairių pasaulio valstybių, kad jie remtų Saddam Hussein režimą, pranešė antradienį Irako valdanciosios tarybos narys Nas-eer Chaderji. Valdanciosios tarybos pareiškimas paskelbtas po to, kai Irako nepriklausomas laikraštis „al-Mada“ išspausdino apie tai straipsnį. Laikraštis paskelbė sąrašą 46 privačių asmenų, kompanijų ir organizacijų Irake ir užsienyje, kurie gavo daug milijonų barelių „juodojo aukso“ kaip apdovanojimą už lojalumą. Laikraščio teigimu, sąrašas sudarytas remiantis Irako naftos pramonės ministerijos dokumentais. Į sąrašą įtraukti kai kurie valdanciuoju arabų šeimų nariai, religijos organizacijos, politikai ir politinės partijos iš Austrijos, Egipto, Jordanijos, Jungtinių Arabų Emyratų, Sirijos, Sudano, Turkijos, Kinijos, Filipinų ir kitų valstybių, pranešė Irako naftos pramonės ministerijos atstovas spaudai.

Jaunieji stovyklautojai su 1941 m. tremtiniu A. Lelešiumi prie partizanų memorialinio ansamblio Kazlų Rudos naujose kapinėse 2003 m. liepos mėn.

Stovyklavo sukarintoje stovykloje

Kazlų Rudos savivaldybė, Švietimo skyrius, Kazio Grieniaus gimnazija daug dėmesio skiria vaikų vasaros poilsui, jų patriotiniams auklėjimui.

Vaikai ir paaugliai poilsiauja savivaldybės finansuojamoje tradicinėje sukarintoje vasaros stovykloje „Dragūnas“, esančioje 14-17 m. paaugliai, trečioje (jā globojo Kazlų Rudos policijos komisariatas) – asocialių šeimų vaikai, kitose – Marijampolės apskrityje jaunieji šauliai (šias pamainas finansuojant prisidėjo ir Lietuvos

šiais metais stovykla veikė liepos-rugpjūčio mėnesiais, buvo keleta savaitės trukmės pamainų. Pirmoje pamainoje stovyklavo 11-13 metų vaikai, antroje 14-17 m. paaugliai, trečioje (jā globojo Kazlų Rudos policijos komisariatas) – asocialių šeimų vaikai, kitose – Marijampolės apskrityje jaunieji šauliai (šias pamainas finansuojant prisidėjo ir Lietuvos

šaulių sąjunga).

Stovyklai ir atskiriems skyriams vadovavo Krašto apsaugos pajėgų Kazlų Rudos kuopos kariškiai: jaunesnysis seržantas Saulius Martinkus, vyresnysis seržantas Dainius Ragauskas, grandinis Vidmantas Černiauskas, eilinis Andrius Makauskas, eilinis Tadas Jakevičius, eilinis Kazimieras Česnakevičius.

Vaikams patiko griežta kariška drausmė, įtempta dienotvarkė: rikiuotė, ginklų ardymas, klūčių ruožo įveikimas, orientavimasis miške, šaudymas, sporto varžybos, o ypač nakties žygiai, šviečiant jonvabaliams, slepiningai ošiant Kazlų Rudos giriai.

Pagal patriotinio auklėjimo programą buvo numatytas ir pėsčiųjų žygis prie partizanų paminklų Kazlų Rudoje. Stovyklautojai aplankė skulptoriaus Juliaus Narušio akmeninę „Sibiro madoną“, laikandį negyvą kūdikį – išpuodingiausią paminklą tremtinių atminimui prie Kazlų Rudos geležinkelio stoties, apžiūrėjo čia stovintį galingą 1918 metų nepriklausomybės kovų ir

somybės ažuolą ir kiek toliau – 1990 m. pasodintą Nepriklausomybės atkūrimo ažuolėlį.

Kitas objektas – išpuodingas ažuolinis Gedimino stulpų formos memorialas. Tauro apygardos „Žalgirio“ rinktinės laisvės kovotojų atminimui prie Vytauto ir Lietuvos partizanų gatvių sankryžos (čia, miškelyje, buvo užkasami išniekinti partizanų kūnai). Stovyklautojai taip pat aplankė septynių „Tauro“ apygardos „Žalgirio“ rinktinės „Sakalų“ būrio partizanų palaikų atkasimo vietą miške netoli Kazlų Rudos naujųjų kapinių. Ši vieta įamžinta drebuliniu kryžiumi (dailininkas V. Aputis) ir A. Lelešiaus iš akmenų išdėliotais dideliu Vycio kryžiumi ir abipus jo mažesniais Gedimino stulpais. Naujosios Kazlų Rudos kapinėse stovyklautojai aplankė partizanų memorialinį ansamblį (didingas kryžius ir keturi paminklai). Apie partizanų kovą, paminklus, jų sukūrimo istoriją mokslieviams pasakojo šių eilučių autorius.

Algimantas Lelešius

ŠIRVINTŲ KAUTYNIŲ DIDVYRIS

Apibendrinamas kovos veiksmus su lenkais, kariuomenės vadas generolas S. Žukauskas 1921 m. kalboje su „Lietuvos aidu“ laikraščio korespondentu pareiškė: „yra visa eilė pasižymėjusių tų kovose. Daugiausia pasižymėjo 7 pėstininkų pulko vadas majoras Reklaitis ir to paties pulko majoras Kerbelis. Jie širvintų karžygiai...“

Šiame Lietuvoje ir išėjimoje paminimos Nepriklausomybės kovų savanorio buvusio pulkininko Vlado Reklaitio 115-osios gimimo metinės.

Išties sunkus ir kupinas išbandymų, meilės ir pasiaukojimo Lietuvai buvo šio kilnaus Lietuvos karininko, patrioto gyvenimo kelias. Vlado Reklaitis gimė 1888 m. sausio 18 d. Daugirdėlių k., Alytaus vlsč. ir aps. daugi-

vaikėje ūkininkų šeimoje. Norisi paminėti, kad Reklaitių šeima išugdė tris aukštus Lietuvos kariuomenės karininkus – diviziono generolą Miką Reklaitį, gen. štabo pulkininką Antaną Simaną Reklaitį ir pulkininką Vladą Reklaitį, iš kurių Vladas buvo vyriausias.

VI. Reklaitis baigęs Marijampolės gimnaziją, 1910 m. buvo pašauktas rusų karinėje tarnyboje, kurią atlikdamas, baigęs jaunesniųjų karininkų karo mokyklą. 1911 m. buvo pakeltas į jaunesniojo karininko laipsnį ir paleistas į atsargą. Tais pačiais metais įstojo į Charkovo universiteto farmacijos fakultetą. Kai 1914 m. prasidėjo I Pasaulinis karas, atsargos karininkas VI. Reklaitis buvo mobilizuotas ir paskirtas į veikiančią armiją vakarų fronte. Kariavo su vokiečiais ir austrais. Tar-

navo pėstininkų daliniuose. Trejus metus be atostogų praleido fronto apkausoje. Buvo tris kartus sužeistas ir du kartus kontūzintas. Už pasižymėjimą kovose bei gerą tarnybą buvo apdovanotas keliais kovos ordinais, tame tarpe ir šv. Jurgio, ir pagyrimų raštais. Rusų karo tarnybos dokumentuose VI. Reklaitis buvo charakterizuojamas taip: „Štabo kapitonas Reklaitis VI. yra drąsus, sumanus, išsilavinęs ir savarankiškas karininkas...“

Rusijoje kilus revoliucijai ir bolševikų perversmui, VI. Reklaitis palieka dalinį ir 1918 m. pradžioje sugrįžta į Lietuvą. Prasidėjus Nepriklausomybės kovoms ir paskelbus ministro pirmininko M. Slezevičiaus ir krašto apsaugos ministro M. Velykio atsišaukimą į tautą, VI. Reklaitis 1919 m. sausio 28 d. savanoriu stoja į besikuriančią Lietuvos kariuomenę, 1-mą pėstininkų pulką. Kadangi I Pasauliniame kare jis buvo įgijęs didelę fronto ir karo ūkininkavimo patirtį, buvo baigęs karo mokyklą ir turėjo Rusijos karininko laipsnį, jam buvo pavesta pravesti naujokų šaukimą Alytaus, Marijampolės ir Seinų apskrityse. Tai buvo pirmas organizuotas naujos Lietuvos kariuomenės naujųjų šaukimas, arba mobilizacija. Kruopščiai atlikus pavestą darbą, liepos 1 d. kapitonas VI. Reklaitis buvo paskirtas Šakių miesto ir apskrityje karo komendantu, tačiau neilgam. 1920 m. vasario 14 d. majoras VI. Reklaitis buvo paskirtas 3-ojo pėstininkų pulko 3-ojo bataliono vadu, kiek vėliau pulko vadu. Jam vadovaujant 7 pėstininkų pulkui, įvyko garšiosios kautynės su lenkais ties Širvintomis, kur jis sėkmingai atrėmė gausesnį priešų puolimą ir kontratakavimas privertė jį bėgti. Už sumanų vadovavimą šioms kautynėms ir pasiaukojimą jis buvo apdovanotas Vyties Kryžiumi ir jam buvo suteiktas pulkininko leitenanto laipsnis.

Po Nepriklausomybės kovų 1921 m. kovo 2 d. plk. VI. Reklaitis buvo paskirtas 5 pėstininkų pulko vadu. Tuo pat metu baigė Aukštųjų karininkų kursą, jam suteiktas pulkininko laipsnis. Pulko vadu jis išbuvo iki 1929 m. kovo 1 d., kol išėina į atsargą.

Jo tiesioginis viršininkas – diviziono vadas generolas M. Velykis apie plk. VI. Reklaitį atsiliepė: „Pavesta jam darba atlieka pavyzdinčiai. Narsus, su

didele iniciatyva, sumanus, išsilavinęs, turi didelį karo gyvenimo patyrimą. Karininkus laiko savo įtakoje. Įdomiausi karo mokslu. Didelis lietuvis, patriotas. Politika interesuojasi mažai, tik tiek, kiek liečia jo karinę tarnybą.“

Išėjęs į atsargą apsigyveno Panevėžyje. 1931 m. jis buvo išrinktas Ukmergės burmistru.

Sovietams okupavus Lietuvą, VI. Reklaitis buvo atleistas ir paskirtas Ukmergės burmistru. Pareigose išbuvo iki 1940 m. birželio 20 d. Jam esant burmistru, miesto įvaizdis sparčiai kito. Jis rūpinosi miesto švietimo, ūkiniais ir gyventojų reikalais, gyventojų patogumų buvo įvestas vandentiekis ir kanalizacija, sutvarkytas gatvių apšvietimas, naujai suremontuotos ir išgristos gatvės, pastatytos 3 pradžios mokyklos, iš tuometinės vyriausybės išrūpino joms lėšų. 1940 m. naktį čekistų buvo suimtas ir iki 1941 m. birželio 26 d., kol buvo išvadotas sukilėlių ir vokiečių kariuomenės, kalintas Ukmergės kalėjime. Išėjęs iš kalėjimo, nerado šeimos – žmona ir dvi dukrelės buvo iš tremtos į Sibirą. Jis tai labai skaudžiai išgyveno ir savo artimiesiems draugams kalbėjo, kad tik dėl jo jos buvo iš tremtos. Vokiečių okupacijos metais dirbo administracinį darbą. 1944 m. vasarą, artėjant Raudonajai armijai, pasitraukė į Vakarų. DP stovykloje Vokietijoje įsijungė į lietuvių pabėgėlių kultūrinę-svietėjišką veiklą. 1949 m. atvyko į JAV. Gyveno Čikagoje. Dalyvavo JAV Lietuvių Bendruomenės, Lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramovė“ ir Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos veikloje, ligos palaužtas mirė 1952 m. balandžio 2 d. Čikagoje. Palaidotas Čikagos šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Paruošė Stasys Ignatavičius

Vladas Reklaitis.

A + A VINCAS VALKAVICKAS

Mirė 2004 m. sausio 27 d., Lietuvoje, sulaukęs 83 metų.

Nuliūdę liko: dvi dukterys Valerija Venckus su šeima, Irena Dunska su vyru Daniel, penki anūkai ir devyni proanūkai bei kiti giminės.

A. a. Vincas priklausė Šauliams ir Ramovėnams. Velionio palaikai bus pervežti į Ameriką ir palaidoti Lietuvių Tautinėse kapinėse šalia žmonos a. a. Irenos.

Nuliūdę artimieji

Mielai, nepamirštamai

A + A JULIJAI KUČINSKIENEI

iškeliavus į Amžinybę, jos vyrą JONĄ ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiu.

Esu su Jumis maldoje ir liūdesyje.

Danguolė Griganavičienė

A + A JADVYGAI JELMOKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame dukras NATALIĄ SODEIKIENĘ ir OLIMPIJĄ BAUKIENĘ su šeimomis bei kartu liūdimė.

Liucija ir Regimantas Vedegiai
Joyce ir Jurgis Paliulioniai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

MARIA GIMNAZIJA Čikagos Marquette Parke kviečia aštuntojo skyriaus (klasės) mergaites, kurios dar nelaike įstojamųjų egzaminų į kurią kitą katalikišką gimnaziją, ateiti šeštadienį, sausio 31 d., 8 val. r. į Maria gimnaziją, 6727 S. California Ave ir laikyti įstojamuosius egzaminus. Prieš ateinant, reikia užsiregistruoti pas Bridget Whitehouse tel. 773-925-8686 ext. 114, taip pat atsinešti du #2 pieštukus ir egzaminų mokesį — 25 dol.

LIETUVOS VYČIAI kasmet vasario mėnesį ruošia šaunų „Lietuvos prisiminimų“ pokylį, kurio metu paprastai švenčiama ir Vasario 16-oji, ir pageriama, ypač lietuviškosios Amerikoje nusipelnusi, institucija ar asmuo. Šiemet pokylis ruošiamas vasario 1 d., 5 v.p.p. sekmadienį, naujoje, puošnioje salėje (daug metų LV pokyliaus ruošdavo Martinių patalpos, bet ši salė jau nebeegzistuoja) — Chateau Bu-Sche (jau pats pavadinimas iškilmingai skamba) 11535 S. Cicero. Ypatingas šių metų „Lietuvos prisiminimų“ pokylio garbės svečias — dienraštis „Draugas“. Visi, kurie pritaria prasmingai Lietuvos Vyčių veiklai ir brangina lietuvišką spaudą, kviečiami dalyvauti pokilyje. Bilietai užsakomi šiais telefonais: 708-361-5594 (Algirdas Brazis) ir 773-927-4990 (Martytė Kinčienė).

„DAINAVOS“ ANSAMBLIO koncertas jau šį šeštadienį, sausio 31 d., 7 val. vak. Moraine Valley College and Performing Arts Centre. Su „Dainavos“ ansambliu šį kartą koncertuoja ypatinga viėnia — Veronika Povilionienė, tad koncertas tikrai bus nuostabus — tuo netenka abejoti. Bilietus galima įsigyti „Seklyčioje“ 2711 W. 71 Str., Chicago, tel. 773-476-2655 arba Moraine Valley Art Center Box Office tel. 708-974-5500. Jei nusibodo žiemos sniegai ir šalčiai, siela tikrai sušils, besiklausant koncerto, kurio pats pavadinimas jau sudomina: „Sutarsim!“ O kaip mums visiems šiuo metu to „sutarimo“ reikia — tad pradėkime „sutarti“ nuo apsilankymo „Dainavos“ koncerte. Salės adresas: Moraine Valley College & Performing Arts Centre, 111th Str. ir 88th Ave, Palos Hills, IL.

COOK COUNTY gyventojams šią savaitę išsiuntinėjami nekilnojamo turto nuosavybės mokesčiai. Apskrities išdalinė Maria Pappas jau kuris laikas dėjo daug pastangų, ragindama gyventojus, kad pasitikrintų, ar jiems nesuteikiami mokesčių palengvinimai. Tikima, kad gyventojai (Cook apskrityje gyvena ir daug mūsų tautiečių) jį atkreipė dėmesį. Mokesčius reikės sumokėti iki š.m. kovo 2 d. Galima bus užsimokėti ir internetiniu ryšiu: www.cookcountytreasurer.com

„DRAUGO“ 95 METŲ sukakties proga kovo 28 d., sekmadienį, Maria gimnazijos auditorijoje, Čikagoje, ruošiamas ypatingas koncertas, kurio programa atliks Gen. Juozo Žemaičio Lietuvos Karo akademijos vyrų choro „Kariūnas“ vokalinė grupė. Koncerto proga bus išleista speciali programa su sveikinimais „Draugo“ garbingos sukakties proga. Maloniai visi prašomi savo sveikinimus siųsti „Draugo“ administracijai. Vieno puslapio sveikinimas — 100 dol., pusės puslapio — 50 dol. Šiais sveikinimais paremsime vienintelio už Lietuvos ribų leidžiamo lietuviško dienraščio tolimesni gyvavimą.

DĖMESIO! ŠĮ SEKMADIENĮ jau prasideda vasario mėnuo, tad pranešame, kad „Draugo“ renginių kalendorius bus spausdinamas kitos savaitės antradienio laidoje. Kas dar neatsiuntė savo renginių pranešimo, prašome paskubėti šią savaitę, kad susptume įdėti į vasario mėnesio „Renginių kalendorių“.

ČIKAGOS LIETUVIŲ Tauragės klubo narių susirinkimas įvyks vasario 5 d., ketvirtadienį, 1 val. p.p., Šaulių namuose, 2417 W. 43rd. Str. Visų narių dalyvavimas būtinas, nes vyks valdybos rinkimai.

ATKREIPKITE DĖMESĮ! Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinės visuotinis narių susirinkimas, turėjęs įvyktį šį sekmadienį, vasario 1 d., atšaukiamas ir perkeliamas į kovo 28 d., sekmadienį, 1 val. p.p., Šaulių namuose.

RIO! NAUJENOS: nuostabiusia Užgavėnių karieta į Pasaulio lietuvių centrą atvyksta niekada iki šiol Lemonte (net ir Čikagoje) ne-regėti — Užgavėnių karalius ir karalaitė. Jūs karališkai sutiks svečias, egzotiškoms gelėmėms bei kaukėms išpuoštoje salėje. Kad nepraleistumėte progos pasilinksinti šiame šauniame pokilyje, nedelsiant skambinkite Reginald Griskelienei tel. 630-655-2485. Visi bus pavaišinti neįprastais patiekalais, pamaloninti Lotynų Amerikos muzikos ritmais, bus proga pabendrauti su Užgavėnių karaliumi ir karalaitė, o tuo pačiu ir prisidėti prie Pasaulio lietuvių centro klestėjimo, išlaikymo.

„ČIKAGOS MOKSLEIVIŲ ateitininkų kuopos vardu nuosirdžiai Jums dėkojame už visą paramą, suteiktą mums, ruošiant mūsų Kūčių šventę. Jūsų nuosirdumas labai įvertintas. Suprantame, kad dedate labai daug pastangų ir meilės savo geram darbui. Norėdami bent kiek Jums palengvinti rūpesčius, siunčiame kuklią auką, — taip rašo kuopos valdyba ir globėjai, o jų auka — 50 dol. Žinant, kad jaunimo organizacijų veiklai visuomet trūksta lėšų, 50 dol. moksleiviams ateitininkams yra tikrai nemazas pinigais, tad širdingai jiems dėkojame už auką ir linkime sėkmingos veiklos, o „Drauge“ tos veiklos reikalams vietos visuomet bus.

KAIP BUVO SKELBTA, „Draugas“, švenčdamas 95 metų sukaktį, nori apdovanoti savo bendraamžius, padovanodamas jiems vienų metų prenumeratą. Tereikia pranešti, kas jau yra sulaukęs ar šiemet sulauks 95 metų amžiaus, atsiųsti trumpą to asmens aprašymą ir nuotraukėlę, o mes mielai jį (ar ją) pasveikinsime ir siuntinėsim „Draugą“. Jau turime du savo bendraamžius, kuriems nuo vasario 1 d. bus siuntinėjamas „Draugas“. Tai Vaclovas Neortas (Pennsylvania) ir rašyt. Vanda Vaitkevičienė (Florida). Sveikiname juos ir laukiame atsiliępiant daugiau.

VU KULTŪRINĖS ANTROPOLOGIJOS DOCENTAS DR. VYTIS Čiubrinkas š.m. sausio 7 – vasario 7 d. tęsia 2002 m. pradėtą mokslinio tyrimo projektą: „Pirmųjų lietuvių Teksase kultūrinis paveldas ir jų etninė savimone“, remiamą Lituanistikos tyrimo ir studijų centru. Taip pat apsilankys South Illinois bei New Yorko valstijos New Paltz universitetuose, kur su kolegomis aptars glaudesnio bendradarbiavimo kultūrinės antropologijos studijų plėtros Lietuvoje klausimus.

LIETUVIŠKA SPAUDA LTSC

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras, bene vienintelė vieta Čikagoje, kur galite paskaityti naujausius lietuviškus laikraščius ir žurnalus. Gauname dienraščius „Lietuvos rytas“, „Respublika“; besidomintys kultūrinio gyvenimu, kviečiame skaityti „Metus“, „Šiaurės Atėnus“, „Kultūros barus“. Lit. mokyklų mokytojams būtu pravartu paskaityti lietuvių kalbos metodinius žurnalus „Gimtas žodis“, „Lituanistika“. Šiuos ir dar daug kitų spaudinių gauname iš Lietuvos. Taip pat kviečiame paskaityti čia, Amerikoje, leidžiamą lietuvišką spaudą. Norintieji praleisti laisvalaikį su knyga, kviečiami pasinirkti knygų iš Pedagoginio lit. instituto bibliotekos.

Lituanistikos tyrimų ir studijų centras yra Jaunimo centre. Platesnė informacija teikiama tel. 773-434-4545.

DAINAVIMAS STIPRINA IMUNITETĄ

Frankfurto universiteto (Vokietija) mokslininkai neseniai išleido vėliausią „Journal of Behavioral Medicine“ leidinį. Jame spausdinamų tyrimų rezultatai parodo, kad dainavimas chore stiprina žmogaus imunitetą, pakelia nuotaiką ir apskritai yra labai naudingas sveikatai. Atlikus žmonių, priklausančių chorams, kraujo tyrimus repetitijų metu, pastebėta, kad kraujyje atsiranda daug imunitetą stiprinančių medžiagų, kurios neįsiskaido net ir kelias dienas po repetitijų.

Atsižvelgiant į šiuos tyrimus, būtų gerai, kad ir mūsų tautiečiai pasistengtų tokiu būdu sustiprinti savo sveikatą, apsaugoti nuo ligų. Sakoma, kad lietuvių yra dainininkų tauta, tad siūlome jungtis ir chorui. Vien tik Čikagoje ir apylinkėse yra keli bažnytiniai chorai: Šv. M. Mergelės Marijos Gimimo Marquette Parke, Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo Brighton Parke, Šv. Antano parapijos Cicero, Pal. Jurgio Matuliočio Lemonte, be to, dar lietuvių operos choras, „Dainavos“ ansamblis, Lietuvos Vyčių choras ir kt. Būkime vyčiai — dainuokime ir giedokime!

RYKLIAI ČIKAGOJE?

Ar jau teko pamatyti John C. Shedd Aquarium (1200 S. Lake Shore Dr.) naujoje — 90,000 vandens galionų talpos įrangą, pavadintą „The Wild Reef“? Joje plaukioja ne šiaip sau „auksinės žuvelės“, bet didieji rykliai, jūros vėžiuliai, ir tokios nuostabios žuvis, kurių galbūt tik paveiksluoklės esate matę. Kaip ir kituose Čikagos muziejuose, už įėjimą reikia mokėti, tačiau pirmadieniais ir antradieniais duodama nuolaida (taip pat nuolaida suteikiama vyresniesiems moksleiviams ir apskritai Čikagos miesto gyventojams). Akvariumas atidarytas kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. iki 5 v.v., šešt. ir sek. — nuo 9 v.r. iki 6 v.v. Tel. 312-939-2438. Bilietus galima įsigyti iš anksto per „Ticketmaster“ tel. 312-559-0200.

ČIKAGOS LIUANISTINĖJE MOKYKLOJE

Svečiavosi latviai abiturientai

Čikagos lituanistinėje mokykloje sausio 17 dieną svečiavosi moksleiviai iš Čikagos latvių mokyklos „Krišjana Barona Latviešu Skola“ (mokyklos pavadinimas). Atvykimą suorganizavo latvių mokyklos direktorė Velga Drillis-Eizis ir istorijos-geografijos mokytojas Andris Sprudzs. Susitikime dalyvavo 8–10 klases mokiniai, mokytojai, direktorė Jūratė Dovilienė, direktorės pavaduotoja Laima Apanavičienė, administratorė Virginija Bužienė, tautodailės mokytojos pagalbininkė Agnė Blažulionytė.

Mokyklos direktorė pasakojo svečiams apie Čikagos lituanistinės mokyklos veiklą, tradicines šventes, jos struktūrą. Direktorė akcentavo, jog pagrindinis mokyklos tikslas yra išlaikyti lietuvių, lietuviškas tradicijas, švesti šventes, išmokyti mokinius lietuviškai skaityti ir rašyti. Latviams buvo parodytos mokyklos patalpos. Bevaikščiojant po klases, ilgiausiai svečiai užtruko dainavimo klaseje. 6 klases mokiniai pagiedoję Lietuvos himną. Dainavimo mokytoja Dalė Gedvilienė paprašė, kad ir moksleiviai iš latvių mokyklos pagiedotų Latvijos valstybinį himną. Kadangi prašančių ir norinčių išgirsti himną buvo didesnė dalis, svečiams teko įsidrąsinti ir giedoti. Aukštesniosios mokyklos mokiniai pašoko svečiams tautinių šokių pynę.

Beje, nustebino, jog latviai tarpusavyje bendravo tik latvių kalba. Tuo tarpu lietuvių moksleiviai mielai kalbasi angliskai, nei savo gimtąja kalba! Čiurlonio galerijoje, visiems susėdus ratu, buvo tęsiamos diskusijos įvairiomis temomis (bendravimas vyko anglų kalba). Latvių domino, kiek mokinių gyvena Čikagos mieste, ar dauguma yra iš priemiesčių? Kokie yra lietuvių tautiniai patiekalai? Kelintos

kartos yra lietuvių, ar dauguma jau gimė čia, JAV? Buvo paklausta ir apie tai, ar mokiniai važiuoja į mokyklą savo noru, ar yra daromas spaudimas iš tėvų pusės? Iš tiesų, dauguma tėvų trokšta, kad jų vaikai išlaikytų savo protėvių kultūrą, ir tai yra džiugu.

Pakalbino Čikagos latvių mokyklos istorijos-geografijos mokytoją Andris. Jis pasakojo: „Mūsų mokyklą yra šiaurės vakarinėje Čikagos miesto dalyje. Aš matau daug skirtumų ir panašumų, palyginus lietuvių bendruomenės mokyklą ir latvių. Visų pirma, lituanistinėje mokykloje mokosi žymiai daugiau mokinių. Tuo tarpu latvių mokykloje mokosi iš viso — 85. Panašumai yra tokie, kad mes siekiame tokių pačių tikslų — išlaikyti tautinę kultūrą, kalbą bei šventes“. Latvių mokyklos direktorė pridūrė, kad mokinius į mokyklą atveža autobusas. Tai tikras palengvinimas tėveliams.

Tikimės, kad svečiai iš Čikagos latvių mokyklos dar ne kartą apsilankys lituanistinėje mokykloje. Tokie susitikimai yra abipusiškai vertingi ir

Čikagos lit. mokyklos devintokai. I eil. iš kairės: Augustas Baronas, Simas Tamošaitis; II eil.: Alina Petrauskaitė, Mindaugas Ringys, Gintarė Svirupskaitė, mokytoja Kristina Lapienytė. Šią klasę dar lanko Simona Januškevičiūtė ir Aldona Gintautaitė.

įdomūs kultūrine prasme, siekūs, lūkesčius, tradicijas. **Indrė Bartašiūnienė** ČLM atstovė spaudai

ČLM mokyklos darželio B mokiniai. Sėdi iš dešinės: Kamilė Petraitytė, Pijus Griškonis, Olivija Stankevičiūtė, Henrikas Genutis, Ignas Endriulaitis, Jovita Berzanskaitė, Gabija Žemaitytė, Rafaelė Šedytė, Vilijus Einikis, Lukas Aleksonis; stovi: Markas Goets, Eglė Zelinkevičiūtė, Eristida Butkevičiūtė, Austėja Asadauskaitė, Povilas Riauba, Titas Urlakis, Gytis Simonaitis. Mokytojos — Lucija Einikienė ir Aurelija Griauslienė.

2003 BALFo vajas Lemonte

Lemontas su Pasaulio lietuvių centru ir Pal. J. Matuliočio misija bei kitomis ten veikiančiomis institucijomis ir organizacijomis yra tapęs turbūt pacia judriausia lietuviškos veiklos vietoje Čikagos apylinkėse. Tad nepaprastai sunku tokiu, per daug nesireklamuojančiam, šalpos organizacijai, pvz., BALFui, kaip nors įsiterpti į perkrautą Lemonto veiklą. O tačiau kasmetiniai BALFo vajai vis dėlto ir Lemonte praeina su pakankamai geru pasisekimu. 2003 metų spalio mėnesį kiekvieną sekmadienį buvo bažnyčios priangyje buvo renkamos aukos. BALFo nariams buvo išsiuntinėti ir laiškai. Iš viso surinkta per 4,000 dol., kurie jau perduoti BALFo centrui.

Didžiausi 2003 m. BALFo vajas Lemonte aukotojai buvo: 300 dol. — I. Kriaučiūnienė;

200 dol. — B. G. Biskiai; po 100 dol. — J. Lieponienė, L. Maskaliūnas, L. Norušis, M.D. Traškiai, A. D. Vitkai. Nuo 50 iki 100 dol. — A. Andrašūnienė, S. E. Barai, E. Baršketienė, A. Bartkus, R. Butkūnas, V. Domanskis, S. S. Dziugai, V. D. Janušai, A. Kazlauskas, P. I. Kazlauskai, J. G. Končiai, O. B. Kremeriai, S. L. Krutuliai, P. G. Nariai, R. Patlabienė, L. P. Ragai, P. N. Stelmokai, L. A. Stepaiciai, K. R. Sušinskai, Z. J. Širkos, D. I. Tijiūnėliai, prel. I. Urbanas, D. A. Urbučiai, S. F. Žymantai. Didelė aukotojų dalis aukuoja nuo 10 iki 50 dol. Buvo labai malonu, kai vieną sekmadienį, prie aukų rinkėjų priėjusi, viena viešnia iš Lietuvos, čia tik besilankanti pas gimines, pasakė, kad apie BALFo labdarąją veiklą ji jau Lietuvoje gerai žinojo, todėl ir ji norinti prisidėti savo auka.

Visiems aukotojams reikiame nuosirdžiausią padėką. Norisi taip pat padėkoti visai BALFo 28 skyriaus Lemonte valdybai ir vajas talkininkams. Ypatinga padėką valdybos išdininkei Aušrelei Sakalaitei, kuri, nors ir dirbdama daugelyje organizacijų, suranda noro ir laiko pasiųsti BALFui bei puikiai tvarkyti piniginius reikalus.

J. Baužys

SKELBIMAI

FANTASTIKA! TO DAR NIEKAD NEBUVO! Tik 15,9 cento skambinant i Lietuvą, 4,9 cent JAV bet kada. Jokių papildomų mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Kreipkitės vakarais lietuviškai i DIAL NOW atstovą su 9 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. Naudodami DIAL NOW paslaugas, tuo pačiu remiate išeivijos lietuvišką žiniasklaidą. **DIAL NOW — patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!**

Namams pirkti paskolas duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimtimais. Kreipkitės i **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

JOSEPH V. PETKŪNAS iš Union Pier, MI, ne tik pratęsė savo prenumeratą dar vieneriems metams, užprenumeravo papildomą „Draugą“ savo artimiesiems, bet prie visų mokesčių pridėjo dar 50 DOL. auką. Už tokį dosnumą tariame širdingą ačiū!

PETRAS PISNYS, gyv. Miami Beach, FL, parėmė „Draugą“ 50 DOL. auka. Dėkui!

EDMUND KYBARTAS, Santa Monica, CA, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 50 DOL. auką. Labai ačiū!

DR. H. SOLYS, Juno Beach, FL, už „Draugo“ išleistas kalėdinius sveikinimus ir 2004 m. kalendorių atsiuntė 100 DOL. auką. Nuosirdžiai dėkojame.

EUGENIJUS KLEINAS, Cotuit, MA, parėmė „Draugą“ 50 DOL. auka. Dėkui už paramą.

FERDINANDA LIKTORIUS, gyv. Ft. Lauderdale, FL, atsiuntė 70 DOL. auką už „Draugo“ naujajį kalendorių ir kalėdines kortes. Labai ačiū!

PETRONĖLĖ G. GUDONIS iš St. Pete Beach, FL, kartu su prenumeratoro mokesčiu pridėjo 50 DOL. auką. Širdingas ačiū!

VYTAUTAS ANDRIULIS, St. Pete Beach, FL, parėmė „Draugą“ 50 DOL. auka. Dėkui!

JULIJA VAILOKAITIS iš Beverly Shores, IN, atsiuntė 50 DOL. auką „Draugui“ Dėkojame!

LIDIIJA IR MUZ. DARIUS POLIKAIČIAI, Downers Grove, IL, parėmė „Draugą“ 50 DOL. auka. Nuosirdus ačiū.

PRIIAMAME

SIUNTINIUS

LĖKTUVU IR LAIVU

Dienraščio „DRAUGAS“ patalpose 4545 W. 63 Str., Chicago, IL 60629

TEL: 1-800-772-7624

Siaurinėje dalyje — 699 Livley Blvd. Elk Grove Village, IL 60007 TEL. 1-800-262-3797.

BALTIA EXPRESS